

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Lukáše Pišvejce a JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobců:

- a) T. B.
- b) V. B.
- e) H. D.
- h) K. E.
- i) D. F.
- l) J. H.
- m) P. H.
- r) R. K.
- t) J. M.
- v) L. M.
- w) F. M.
- x) L. O.
- y) R. P.
- aa) J. S.
- ab) V. S.
- ad) P. Š.

všichni žalobci vyjma žalobce r) zastoupeni advokátem
Mgr. Zdeňkem Honzíkem, sídlem Rooseveltova 49/16, Plzeň, 301
00

proti

žalovanému: **Generální ředitel Vězeňské služby České republiky, sídlem Praha 4, Soudní 1672/1a**

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 5. 2018, č.j. VS-121626-/ČJ-2017-80000L-PK,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 5. 2018, č.j. VS-121626-/ČJ-2017-80000L-PK, se ve vztahu k žalobcům a), b), e), h), i), l), m), r), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) zrušuje a věc se v tomto rozsahu vrací žalovanému k dalšímu řízení
- II. Žalovaný je povinen uhradit každému z žalobců a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) náklady řízení ve výši 17 143 Kč, což činí celkem částku 257 145 Kč, ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobců a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) Mgr. Zdeňka Honzíka, advokáta.
- III. Žalovaný je povinen uhradit žalobci r) náklady řízení ve výši 22 769 Kč ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Pánové a) T. B., b) V. B., c) J. B., d) P. Č., e) H. D., f) K. D., g) A. D., h) K. E., i) D. F., j) R. H., k) T. H., l) J. H., m) P. H., n) P. H., o) R. J., p) Z. K., q) L. K., r) R. K., s) T. L., t) J. M., u) B. M., v) L. M., w) F. M., x) L. O., y) R. P., z) J. P., aa) J. S., ab) V. S., ac) R. Š., ad) P. Š. a ae) R. V., původně všichni v tomto pořadí označováni jako žalobci a) až ae), se žalobou ze dne 20. 6. 2018, Krajskému soudu v Plzni (dále též jen „soud“) osobně doručenou téhož dne, domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ve věcech služebního poměru ze dne 23. 5. 2018, č.j. VS-121626-/ČJ-2017-80000L-PK (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo zamítnuto jejich odvolání proti rozhodnutí ředitele Věznice Plzeň ze dne 16. 11. 2017, č.j. VS-124705/ČJ-2016-8011PR-19 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvoinstančním rozhodnutím byla zamítnuta žádost výše jmenovaných ze dne 1. 8. 2016 o proplacení přestávek na jídlo a odpočinek a odsloužených státních svátků za období od 1. 8. 2013 do 31. 7. 2016 ve Věznici Plzeň.
2. Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 30. 9. 2019, č.j. 57 Ad 2/2018-92, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
3. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 7. 5. 2020, č.j. 9 As 40/2020-78, rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2019, č.j. 57 Ad 2/2018-92, ke kasační stížnosti žalobců a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) a kasační stížnosti žalobce r) zrušil a věc vrátil zdejšímu soudu k dalšímu řízení.

4. Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 24. 3. 2021, č.j. 57 Ad 2/2018-154, poté žalobu opět zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
5. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 17. 8. 2022, č.j. 9 As 89/2021-65, vůči žalobcům a), b), e), h), i), l), m), r), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) zrušil rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 3. 2021, č.j. 57 Ad 2/2018-154, a věc v tomto rozsahu vrátil zdejšímu soudu k dalšímu řízení.
6. Krajský soud v Plzni tedy v dalším řízení pokračoval toliko vůči žalobcům a), b), e), h), i), l), m), r), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad). Ve vztahu k původním žalobcům c), d), f), g), j), k) n), o), p), q), s), u), z), ac) a ae) nedoznal rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 3. 2021, č.j. 57 Ad 2/2018-154, žádné změny a je nadále vůči těmto žalobcům pravomocný.

II.

Žaloba

7. V žalobě původně podané společně žalobci a) až ae), nyní však posuzované jen vůči žalobcům a), b), e), h), i), l), m), r), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad), žalobci uvedli, že se důvodně domnívají, že v průběhu správního řízení před služebním funkcionářem - ředitelem Věznice Plzeň byla provedena celá řada navrhovaných důkazů, které s naprostou jistotou prokázaly, že § 60 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“ či „služební zákon“) není dodržován a ani fakticky bez většího počtu příslušníků jej dodržovat nelze, a přesto jsou jim z pracovní doby odečítány přestávky na jídlo a odpočinek, aniž by tyto byly čerpány. Vězeňské prostředí objektů, v nichž se vykonává trest odnětí svobody či výkon vazby, je specifickým prostředím, když vyjma eskortní služby se veškeré činnosti odehrávají v uzavřeném prostoru přísně střežených objektů tak, aby nebyl porušen chráněný zájem společnosti a osoby vykonávající trest, případně po určitou nezbytně nutnou dobu jsou stíháni vazebně, byly odděleny [od] o ostatní společnosti. K tomu, aby celá složitost činností vykonávaných příslušníky Vězeňské služby ČR na jednotlivých součástech, a tedy i ve Věznici Plzeň, mohla být pochopena do všech důsledků a souvislostí, je nejprve nutno provést podrobnou analýzu do služebních činností žalobců. Žalobci se totiž rekrutují ze dvou oddělení a jejich pracovní činnost je tak z pohledu dalších služebních činností značně odlišná. Předně se uvádí, že všichni žalobci vykonávají služební činnost ve výkonných součástech oddělení na nejnižších funkcích, tedy na oddělení výkonu vazby a trestu v pozicích dozorců, výjimečně v pozici inspektora dozorcí služby, na oddělení vězeňské a justiční stráže jsou pak žalobci zařazeni do dvou kategorií, tedy na strážné vykonávající službu při vnější ostraze objektu a strážné vykonávající eskortní službu či službu řidičů. I zde je nepatrný počet příslušníků zařazených jako jejich nadřízení, tedy inspektoři strážní služby a vrchní inspektoři strážní služby. Jejich plnění úkolů je zcela odlišné, a tak se žalobní návrh bude nejprve věnovat jednotlivým činnostem na těchto dvou odděleních.
8. Oddělení výkonu vazby a trestu je součástí činnosti Věznice Plzeň, kde jednotliví dozorcí vykonávají služební činnost na oddílech - ubytovných odsouzených či obviněných, kde zejména zajišťují denní režim těchto osob. Tento výkon služební činnosti je upraven směnicemi pro výkon služební činnosti pro každé jednotlivé dozorcí stanoviště. V této interní právní normě jsou podrobně specifikovány povinnosti každého dozorce na tomto úseku služební činnosti. Jedná se ve většině případů o stanoviště pohyblivá a jejich počet je upraven „*Rozpisem dozorcích stanovišť*“, kde je konkrétně uvedeno, o jaké stanoviště se jedná a hlavně v jakou dobu se toto stanoviště obsazuje. Rozpis je schvalován ředitelem

Věznice Plzeň a aprobován generálním ředitelstvím Vězeňské služby ČR. Jejich počet v době uvedené v tomto rozpisu je neměnný a pro každou součást služební činnosti závazný a směrodatný. Na jednotlivá dozorčí stanoviště jsou příslušníci veleni denním rozkazem vedoucího oddělení, kdy před nástupem služby se uskutečňuje na předem určeném místě rozdělení směny a následuje odchod na jednotlivá dozorčí stanoviště. Poté pro každého jednotlivého dozorce následuje převzetí služby, v což lze počítat i komplexní početní prověrku osob nacházejících se na tomto úseku služby. Současně se přebírají i další pomůcky jako například radiostanice pro spojení s operačním střediskem během výkonu služby a současně i další prostředky nutné ke služební činnosti. Stav převzetí dozorčího stanoviště se zapisuje do „*Knihy předání a převzetí služby*“ a současně se hlásí nadřízenému. Poté je služba vykonávána v souladu se směrnici konkrétní činnosti na tomto úseku služební činnosti. Do činností dozorce pak spadá například předvádění vězňů k lékaři, předávání odsouzených na eskorty mimo věznici, předávání odsouzených jiným pracovníkům za účelem zaměstnávání, organizování a kontrola vycházek, kontrola výdeje stravy a podobné činnosti. Příslušníci též zajišťují dodržování kázně, pořádku a čistoty na oddílech, stejně jako zajišťují dodržování vnitřního řádu pro odsouzené či obviněné. V každém případě každý dozorce odpovídá za početní stav odsouzených na svém úseku služební činnosti a minimalizování jakéhokoliv nezákonného jednání odsouzených či obviněných, případně minimalizování mimořádných událostí - sebepoškození, sebevraždy, napadání. Jeho povinností je být i při opuštění dozorčího stanoviště neustále pomocí radiostanice ve spojení s ostatními příslušníky a s operačním střediskem a v případě potřeby zasáhnout i na jiném úseku služebních činností. Výsledky namátkově vybraných dozorců pak bylo nade vší pochybnost prokázáno, že sice mají možnost stravování buď v jídelně, nebo konzumovat donesenou stravu vlastní, avšak ani v tuto dobu neodkládají výstroj a ani v jediném případě netrvá jejich doba stravování dobu stanovenou v § 60 služebního zákona. V případě jakékoliv vyhlášené mimořádné události jsou povinni okamžitě ukončit stravování a dostavit se na určené místo. Při odchodu na stravu dozorčí stanoviště nepředávají žádnému dalšímu příslušníkovi ani v jediném případě není tato konzumace stravy uvedena v knize předání a převzetí služby. Odchod z oddílu je toliko nahlašován inspektorovi dozorčí služby s tím, že v uvedenou dobu režim na tomto oddíle není po dobu nejnutnější ke konzumaci stravy vykonáván. Zásadním příkladem nepravdivého tvrzení vedoucího oddělení výkonu vazby a trestu Mjr. Mgr. K. je případ, který se stal v roce 2015, kdy dozorce prap. G., velený na dozorčí stanoviště pracoviště prádelna, odešel na přestávku na jídlo do jídelny pro příslušníky a zaměstnance věznice, když před tímto odchodem se mu nepodařilo kontaktovat inspektora dozorčí služby. Provedenou kontrolou jednak zástupce vedoucího oddělení výkonu vazby a trestu, jednak i zástupce ředitele Věznice Plzeň bylo zjištěno, že na pracovišti ponechal radiostanici. Následným kázeňským řízením byl tento příslušník kázeňsky potrestán rozhodnutím ředitele Věznice Plzeň č.j. VS 12/053/002/2015-11/Pers/200 ze dne 25. 2. 2015, když návrh na kázeňské řízení podal vedoucí oddělení výkonu vazby a trestu Mjr. Mgr. K., který ve své výpovědi v tomto řízení prohlásil, že příslušník, který čerpá přestávku na jídlo a odpočinek, nemusí v jídelně pro zaměstnance být vystrojen radiostanicí. Mjr. Mgr. K., vedoucí oddělení výkonu vazby a trestu, tak transparentně ve správním řízení prokázal, že jeho výpověď je i přes poučení o následcích křivé výpovědi nepravdivá, stejně jako nepravdivé lze uvést odůvodnění zamítnutí návrhu ve správním řízení ředitelem Věznice Plzeň, který toto kázeňské řízení provedl a kázeňský trest uložil. V případě, že by však v uvedenou dobu došlo k jakékoliv mimořádné události, jakékoliv následky nese tento příslušník. Je nutno upozornit, že porušení dozorčí služby je judikováno i v § 390 trestního

zákoníku, dokonce v kvalifikované skutkové podstatě. Ostatně je nutno poukázat na skutečnost, že již v minulosti takové ustanovení trestního zákoníku bylo proti dozorcí použito před Okresním soudem Plzeň – město. Znění § 60 odst. 3 služebního zákona sice uvádí, že i když výkon služební činnosti nemůže být přerušen, musí být příslušníkovi i bez přerušení výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek. V případě prokázaných skutečností, jednak ze směrnic pro výkon služebních činností, jednak z Rozpisu dozorčích stanovišť jednak z knih předání a převzetí služby, jednak z výpovědí vyslechnutých žalobců je zřejmé, že žádné přerušení výkonu služby realizováno není. Žalobci tak ani v jediném případě nemohou trávit přestávku na jídlo a odpočinek dle svého uvážení nebo alespoň tak, aby byla taková přestávka na jídlo a odpočinek nejen ve stanovené době, ale i ve stanoveném rozsahu realizována. Pokud služební činnost po celou dobu výkonu služby není žádným způsobem přerušována a každý ze žalobců na tomto úseku služby ji nemůže trávit nejen ve stanoveném rozsahu, ale ani dle svého uvážení, nelze ji, dle názoru žalobců, jako takovou, tedy odečitatelnou přestávku na jídlo a odpočinek, odečítat z pracovní doby. Pokud by došlo k odkazu rozdílu v denní a noční době v počtu příslušníků, tak lze odkázat na skutečnost, že v denní směně, která je konána v době dvanáctihodinových služeb, je do služby v době od 06,00 hodin do 18,00 hodin veleno celkem: jeden inspektor dozorčí služby, 18 dozorců, pro zajištění režimové služby, jeden příslušník pro zajištění chodu ošetrovny, zajištění zdravotních sester a dva příslušníci kontrolující a vydávající balíčky pro odsouzené. V noční době je tento počet redukován na 12 dozorců zajišťujících režimovou službu. Pokud by došlo k opuštění objektu věznice kterýmkoliv příslušníkem, zcela zásadním způsobem by došlo k oslabení chodu a bezpečnosti věznice. Při té příležitosti se poukazuje na argumentaci generálního ředitele Vězeňské služby ČR v případě jiných soudních řízení týkajících se řešení problematiky přesčasových hodin dle § 54 služebního zákona, kdy bylo argumentováno nedostatkem příslušníků a hlavně pak prioritním úkolem spočívajícím v zajišťování bezpečnosti vězeňských zařízení. V tomto případě již není prioritní ochrana a bezpečnost společnosti před společensky izolovanými osobami, ale je ventilováno porušování bezpečnosti oslabováním stanovišť, kdy příslušník z jednoho stanoviště je povinen vykonávat službu na více stanovištích, a tedy v rozporu s příslušnými interními normami. Argumentace pohyblivých stanovišť pak nemá svého opodstatnění.

9. Stejně podrobně, jako byla učiněna analýza do činností dozorčí služby, se žalobci hodlají věnovat i úseku služby strážní. Ta se vykonává na dvou úsecích činností, a to jednak při ostraze objektu Věznice Plzeň, tedy výkon služby na strážních věžích, případně střežení vstupů a vjezdů do střeženého objektu, jednak služební činnosti při eskortách k soudům, do zdravotnických zařízení, či obdobné činnosti, která bude níže popsána. Nejprve se žalobní návrh bude věnovat ostraze objektu, která je prováděna ze strážních věží vybudovaných na oplocení objektu Věznice Plzeň. Příslušníci velení k ostraze objektu jsou rozděleni do čtyř strážních směn. Služba je vykonávána nepřetržitě ve dvanáctihodinových cyklech. Stejně jako Rozpis dozorčích stanovišť i tato ostraha je naprosto přesně specifikována interními normami nazvanými „*Rozpis strážních stanovišť*“ parafovanými služebním funkcionářem Věznice Plzeň a aprobovanými generálním ředitelstvím Vězeňské služby ČR. Příslušníci na tomto úseku služby jsou jako v předešlém případě veleni do služby na základě denního rozkazu vedoucího oddělení vězeňské a justiční stráže. U příslušníků zařazených do strážních směn platí shodný ukazatel jako u dozorčích stanovišť, kdy jednotlivá strážní stanoviště jsou rozdělena tak, že Rozpisem je přesně stanoveno, v jakou konkrétní dobu se toto stanoviště obsazuje. Každý ze žalobců je tedy velen do služby na strážní stanoviště, kde jsou jeho povinnosti upraveny směrnicemi pro

výkon tohoto stanoviště. Po celou dobu výkonu služby není v žádném předpise stanovena přestávka na jídlo a odpočinek tak, jak bylo presentováno i u dozorcích stanovišť. I v tomto případě platí, že na porušení této strážní služby pamatuje trestní zákoník, a to v § 389, dokonce též v kvalifikované skutkové podstatě, když se jedná o důležitý zájem služby, při němž mohou nastat výrazné následky. Služba při ostraze objektu je vedena na pěti strážních věžích, tří střídajících příslušníků, jednoho psovoda se služebním psem a jednoho strážného na vjezdu pro motorová vozidla. I střídající příslušníci jsou veleni na strážní stanoviště, když střídání na strážních věžích probíhá ve dvou až čtyřhodinových cyklech. Strážní stanoviště jsou konkretizována v tomto Rozpise a obsazována každodenně. U stanoviště č. 1 - 5 a 8 a 9 po dobu 24 hodin, přičemž stanoviště č. 9 je obsazováno čtyřmi muži, kteří v době zařazení na toto stanoviště vykonávají službu při doprovodu vozidel, v době mimopracovní pak jsou veleni do hlídky vykonávající pohyblivé stanoviště, například při doprovodu a střežení vozidel dovážejících různé zboží a materiál. Služební činnost na strážním stanovišti č. 7 - vstup pro pěší do objektu Věznice Plzeň, tak tuto činnost vykonávají ještě dva příslušníci. Na strážní věži, tedy pevném stanovišti 1 - 5, je mimo jiné zakázáno jíst a není možno jej ani na okamžik opustit. V případě, že se v objektu věznice v době mimopracovní zajišťuje eskorta například do zdravotnického zařízení, je vykonávána strážnými ze stanoviště č. 9. Ke střídání strážních stanovišť 1 - 5 tak nedochází a nezřídka na těchto stanovištích je služba vykonávána dobu podstatně delší, než je stanoveno rozpisem pro jednotlivé strážné, či dobu přesahující pěti hodin. Průběh služby je zaznamenáván vrchním inspektorem strážní služby do knihy předání a převzetí služby, kde je zachyceno i toto střídání strážních stanovišť. Pokud nastane mimořádná situace, jsou povinni i příslušníci na strážním stanovišti č. 9 se do likvidace takové události zapojit dle udělených pokynů. Část žalobců pak vykonává službu sice na strážních stanovištích, avšak v denních 8 hodinových cyklech. Též se ale jedná o strážní stanoviště podléhající Rozpisu strážních stanovišť a interním směrnícím upravujícím výkon na jednotlivých strážních stanovištích. Ani v těchto stanovených případech nelze strážní stanoviště opustit a trávit přestávku na jídlo a odpočinek jednak ve stanoveném rozsahu, jednak dle svého uvážení. V každém případě by tak musel svévolně opustit strážní stanoviště.

10. Služba v eskortní směně je též určena denním rozkazem vedoucího oddělení vězeňské a justiční stráže. Je však strážní směnou samostatnou, kde je služební činnost realizována zpravidla v 8hodinových směnách, pokud není určeno jinak. Stěžejním úkolem činnosti na tomto úseku služby příslušníci vykonávají při eskortách mimo vězeňská zařízení, například při eskortách k soudům, do zdravotnických zařízení a podobně. Pokud se nejedná o eskorty mimo město Plzeň, je součástí eskorty i řidič služebního vozidla, v případě potřeby i strážný psovod se služebním psem. Tento úsek služební činnosti je náročný hlavně z toho důvodu, že eskortující příslušníci ani na okamžik nemohou opustit eskortu, nemohou tedy trávit přestávku na jídlo a odpočinek. Výjimku tvoří eskorty k soudům v Plzni, kde zpravidla jsou na polední přestávku soudy ukončovány či přerušovány, avšak při příjezdu do Věznice Plzeň je příslušník provádějící eskortu nucen vykonat při činnosti, které mu zabereou nemalou část pracovní doby, pak sice má možnost konzumovat stravu, avšak ani v jediném případě tato doba nedosáhne dobu 30 minut tak, jak je uvedeno ve služebním zákoně, a následně opět pokračuje v dalších služebních činnostech. Při eskortách mimo statutární město Plzeň je náročnost ještě složitější a žádný z členů eskorty nemůže čerpat přestávku na jídlo a odpočinek, neboť v takovém případě by oslabil eskortu a fakticky se tak dopustil zásadního porušení strážní služby. Činnost je

vykonávána ve většině případů dobu delší pěti hodin, avšak přesto je mu přestávka na jídlo a odpočinek z pracovní doby odečtena, aniž by ji čerpal.

11. Žalobci dále uvedli, že ve vězeňském prostředí se jedná o specifický výkon služební činnosti, na který Vězeňská služba ČR do současné doby nenalezla řešení, jak při výkonu dozorcí, strážní či eskortní služby umožnit službu konajícím příslušníkům čerpání přestávek na jídlo a odpočinek, a přesto v každém případě odečítá nevyčerpané přestávky tak, jako by fakticky čerpány byly. Obdobnou problematiku již v jednom případě řešil Městský soud v Praze v řízení vedeném pod sp.zn. 8 Ad 13/2011, kdy rozsudkem ze dne 14. 5. 2015 obdobné negativní rozhodnutí policejního prezidenta zrušil, když se jednalo o služební činnost vykonávanou u Policie ČR na operačním středisku. Z právního názoru Městského soudu v Praze k problematice čerpání přestávek na jídlo a odpočinek se uvádí: „... Tady nezbyvá než poukázat na skutečnost, že výše uvedené osoby v podstatě zpochybnily, velmi zásadně zpochybnily to, že by na předmětném operačním středisku přestávky vypadaly tak, že by je bylo možno podřadit pod pojem přestávka na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 zákona o služebním poměru, když v podstatě z jejich výpovědi vyplývá, že i během čerpání přestávky se policista nacházel přímo na svém pracovišti, nebo v jeho bezprostřední blízkosti a byl tak připraven kdykoliv se na své pracoviště okamžitě vrátit a to v závislosti na situaci, která by tedy mohla nastat. Takový stav věci lze jen velmi obtížně označit za přestávku na jídlo a odpočinek, která by znamenala přerušení výkonu služby. Za takovou přestávku by bylo možno považovat jenom stav, kdy by tedy policista, navíc tedy v souladu s tím, jak to bylo naplánováno, opustil v daný čas své pracoviště a mohl se odebrat někam mimo své pracoviště a po stanovených 30 minut se zkrátka vůbec nezajímat o to, co se na předmětném pracovišti děje a těch 30 minut věnoval pouze tomu, aby se najedl, nebo si odpočinul nějakým jiným způsobem, ať už pasivním nebo aktivním způsobem, dle vlastního uvážení...“ Právní názor Městského soudu v Praze tak naprosto přesně kopíruje situaci ve Vězeňské službě ČR, Věznici Plzeň. Taková činnost v této složce je však ještě závažnější v tom, že se týká všech obdobných objektů ve vězeňských zařízeních. Příslušník - žalobce pak nemá ani okrajově možnost opustit objekt Věznice Plzeň, neboť by se dopustil trestné činnosti, ať již porušení strážní či dozorcí služby, viz výše. Službu všichni žalobci vykonávají v době uvedené denním rozkazem vedoucích oddělení v kompletním vystrojení a v případě dozorcí služby dokonce i s radiostanicí. Není tedy podstatné, že je jim v některých případech po dobu nezbytně nutnou umožněno stravování, ale toto nelze považovat za čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, když fakticky i po celou dobu přestávky jsou veleni na strážním či dozorcím stanovišti, toto nikomu nepředávají a stále vykonávají činnost dle interních právních norem a Rozpisu strážních a dozorcích stanovišť. K žádnému jejich střídání, vyjma ukončení pracovní doby, nikdy nedochází. Všichni příslušníci, namátkově vybraní, kteří učinili ve správním řízení svoji výpověď, situaci kolem přestávek na jídlo a odpočinek potvrdili v naprosto shodném rozsahu. Potvrdili tak nezákonný stav, který je praktikován ve všech zařízeních Vězeňské služby ČR. Situaci obdobnou strážní a dozorcí službě nelze aplikovat na všechny služební posty ve vězeňských zařízeních, když celá řada funkcí není vázána na tak kogentně na strážní či dozorcí stanoviště, ale v průběhu pracovní doby není potřeba soustavné činnosti tak, aby přestávku na jídlo a odpočinek čerpat nemohl. Služební funkcionář poukázal na zamítavé rozhodnutí ředitele Věznice Plzeň, který v rozhodnutí uvedl, že po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek je výkon služby přerušen tak, že příslušníci nejsou povinni plnit služební povinnosti, když na pevných stanovištích jsou střídáni jinými příslušníky a na pohyblivých stanovištích není střídání stanovišť nutné. Není pro ředitele Věznice Plzeň pak rozhodující, jak příslušníci čerpající přestávku na jídlo a odpočinek tráví. Příslušníci čerpající přestávku na jídlo a odpočinek

pak mají výkon služby přerušen. Z tohoto vyjádření by jinak vyplynulo, že žalobci, ač jsou veleni na strážní či dozorčí stanoviště a nejsou nikým střídáni, mohou bez jakéhokoliv následku takové stanoviště opustit. Tento právní názor pak nemá oporu v jakémkoliv právní úpravě a ani okrajově v žádné interní právní normě pro služby na jednotlivých úsecích služební činnosti, tedy na strážních a dozorčích stanovištích. Ředitel Věznice Plzeň tak vyslovil myšlenku, že například strážný na eskortě k soudu po uplynutí doby stanovené k čerpání přestávky na jídlo a odpočinek zcela beztrestně opustí eskortu tak, že buď ji oslabí, nebo eskortovaného vězně uzamkne v eskortní místnosti soudu, a odejde si čerpat přestávku na jídlo a odpočinek. Vyslovení takového názoru je zcela nešťastné a hlavně nerealizovatelné. Tento názor pak nemá oporu nejen v prokázaných skutečnostech, ale ani v předložených důkazech - Rozpisech strážních a dozorčích stanovišť. Ostře tak je v rozporu s jednotlivými výpověďmi. Ředitel Věznice Plzeň pak jednoznačně prohlašuje, že neobsazení strážních a dozorčích stanovišť není pro služební činnost závazné, a fakticky tak legalizuje porušení těchto interních právních norem. Služební funkcionář argumentuje tvrzením, že žalobci nepopírají, že je jim umožněno stravování, dokonce mimo objekt věznice Plzeň. Žalobci však ve správním spise takovou možnost ani v jediném případě neuvedli. Zcela mimo realitu se pak v napadeném rozhodnutí uvádí, že po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek příslušníci prohlásili, že jsou na stanovištích střídáni. Takové tvrzení je zavádějící a v rozporu s výsledky účastníků řízení. Oba funkcionáři vězeňské služby tedy v řízení uvádějí nepravdy. Služební funkcionář se tak snaží celou situaci zlehčovat a účelově zaměňuje pojem střídání strážního či dozorčího stanoviště, což je transparentně prokazováno denními rozkazy vedoucích oddělení, kde ani v jediném případě nefiguruje příslušník, který by takové střídání prováděl. Ostatně i výpovědi žalobců takovou situaci vylučují. Irelevantnost trestní odpovědnosti či vlastní zpochybňování takové odpovědnosti je v rozporu s realitou, když transparentně lze poukázat na trestní stíhání dozorce výkonu vazby a trestu řešeného Okresním soudem Plzeň - město při útěku odsouzených Č. a R. Stejně tak nelze zpochybnit četnost podnětů ředitele Věznice Plzeň, prostřednictvím oddělení prevence a stížností, orgánu GIBS, týkajících se porušení strážní či dozorčí služby. Jedinými osobami zastávajícími názor střídání strážních a dozorčích stanovišť jsou vedoucí jednotlivých oddělení, kteří však takovou výpověď učinili účelově se snahou zakrýt jimi tolerované protiprávní jednání s cílem zavděčit se nadřízeným. Za neuvěřitelný lapsus a neznalost povinností je v napadeném rozhodnutí spatřováno vyjádření, kde příslušníci čerpající přestávku na jídlo a odpočinek nemají povinnost se zapojit do likvidace mimořádných událostí. Takové vyjádření je v příkrém rozporu se směrnicemi pro signály „bouře“, „blesk“ a „útěk“, tedy řešení nejzávažnějších mimořádných událostí ve Věznici Plzeň. Současně je v rozporu i se zákonem č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráži České republiky (dále jen „zákon č. 555/1992 Sb.“) Rovněž tak se jeví jako irelevantní tvrzení, že žádný ze žalobců nežádal o započtení doby služební činnosti, kdy nebyl schopen čerpat přestávku na jídlo a odpočinek. Takové vyjádření dehonestuje přímé nadřízené žalobců, neboť jej lze chápat tak, že tito nadřízení nemají přehled o činnostech podřízených, a podsouvá žalobcům činnost, která není žádným předpisem nařízena. Pokud se v průběhu řízení objevily přílohy denních rozkazů, kde jsou přestávky na jídlo a odpočinek jednotlivým příslušníkům na strážních či dozorčích stanovištích nařízeny, tak většina žalobců prohlásila, že o takových přílohách nemá ponětí, nejsou součástí denního rozkazu, ač jsou tak nazvány, a jsou uloženy na jim neznámém místě. Nejsou tedy součástí denního rozkazu a žádný ze žalobců se s nimi nemá možnost seznámit. Pokud o nich povědomí měli, vždy bylo prohlášeno, že taková příloha je pouze formální bez ohledu na možnost

čerpání přestávek na jídlo a odpočinek. Oni sami se s přílohou denního rozkazu nesetkali a kdy mohou údajnou přestávku čerpat, jim není známo. Pokud služební funkcionář uvedl, že výpovědi nejsou pravdivé, pak zpochybňuje vyjma provedených výsledků vedoucích funkcionářů všechny vyslechnuté osoby. Je pak nasnadě zvážit, jakým směrem se argumentace služebního funkcionáře ubírá a jak vlastně je mu znám chod jednotlivých činností ve Věznici Plzeň. Za zcela irelevantní lze považovat tvrzení služebního funkcionáře ve směru, že je výlučně na zvážení každého ze žalobců, v jakém oděvu a s jakou výstrojí bude stravu v jídelně konzumovat. I takové vyjádření je velmi nešťastné a zavádějící, když ani jeden ze žalobců na stanovišti střídán není a v převleku do civilního oděvu by disponoval například radiostanicí - viz poukazované kázeňské řízení.

12. Žalobci uzavřeli, že se důvodně domnívají, že v průběhu správního řízení, hlavně pak rozhodnutím generálního ředitele Vězeňské služby ČR, došlo a stále ještě dochází k porušování služebního zákona, konkrétně v § 60, kdy jim ve službě není umožňováno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek nejen v plném rozsahu, ale ani dle vlastního uvážení. Na strážních a dozorčích stanovištích střídání nejsou a konzumace stravy se děje jen v nejnutnějším rozsahu.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

13. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že se plně odvolává na napadené rozhodnutí a v dalším toto své rozhodnutí, s ohledem na tvrzení obsažená v žalobě, upřesňuje. Žalobci se v podané žalobě na straně čtvrté až desáté věnují popisu činnosti příslušníků oddělení výkonu trestu a oddělení vězeňské stráže, včetně služby v eskortní směně. V této souvislosti žalovaný zdůrazňuje, že pokud jde o čerpání přestávek na jídlo a odpočinek (dále jen „přestávky“) na strážních a dozorčích stanovištích, je z pohledu způsobu čerpání přestávek rozhodující dělení na pohyblivá a pevná stanoviště, kdy na dobu přestávky musí být vystřídán pouze strážný na pevném stanovišti, kterého střídá strážný ze stanoviště pohyblivého. Přesuny mezi jednotlivými stanovišti a střídání na těchto stanovištích nevylučují ani žalobci, když nepopírají, že je jim umožněno stravování, a to nejen ve stravovacím zařízení v objektu věznice, ale též konzumací vlastní donesené stravy. Tímto žalovaný splňuje povinnost stanovenou § 77 odst. 11 písm. h) zákona o služebním poměru, dle kterého *bezpečnostní sbor je povinen vytvářet podmínky pro řádný a pokud možno bezpečný výkon služby. Za tím účelem zajišťuje pro příslušníky zejména podmínky pro stravování.* Podmínkami pro stravování je myšleno zajišťování stravování v objektech bezpečnostního sboru, dovozu stravy, případně poskytování stravenek. Pokud by na pevných stanovištích nebyli střídáni, nebylo by možné, aby se mohli odebrat do jídelny, či kamkoli jinam, za účelem konzumace stravy. Možnosti střídání příslušníků na pevných stanovištích za účelem čerpání přestávky nebrání ani skutečnost, že střídající příslušníci jsou denními rozkazy vedoucích oddělení veleni na jiném stanovišti. Ke způsobu realizace přestávky žalovaný uvádí, že se nelze ztotožnit s tvrzením žalobců, že při čerpání přestávek nemohou tyto přestávky čerpat dle svého uvážení. Povinnosti příslušníků jsou podrobně upraveny zejména ve směrnících pro jednotlivá stanoviště a žalobci jsou povinni tyto povinnosti plnit pouze v době výkonu služby. Ze znění § 60 odst. 2 zákona o služebním poměru vyplývá, že výkon služby je na dobu přestávky přerušen. Žalobce tak v době přestávky není povinen plnit služební povinnosti na strážním či dozorčím stanovišti, které mu ukládají příslušné předpisy a směrnice. Je na jeho vůli, jak přestávku stráví, zda si zajde na jídlo do závodní jídelny či

kantýny nebo si bude vyřizovat soukromé záležitosti i mimo věznici. Má-li přerušen výkon služby, nemusí být ani řádně vyzbrojen a vystrojen. Žalovaný nad rámec uvádí, že skutečnost, že žalobci v době přestávky zůstanou vystrojeni v uniformě a jsou vyzbrojeni jako do služby, nemá žádný vliv na čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, kdy ke stejnému názoru dospěl i Nejvyšší soud ČR např. v rozhodnutí sp.zn. 21 Cdo 4446/2011 ze dne 26. 2. 2013. Důležitou okolností je, zda jim zaměstnavatel umožní čerpání přestávky ve službě či nikoliv. I z vyjádření žalobců je nezpochybnitelné, že mohou čerpat přestávku na jídlo a odpočinek, např. v závodní jídelně či v kantýně. Je nutno si uvědomit, že přestávkou na jídlo a odpočinek se výkon služby pouze přerušuje, nikoliv ukončuje. To znamená, že příslušníci mají u sebe během výkonu celé služby svěřený majetek, a to i během přestávky na jídlo a odpočinek. Příslušníci některý svěřený majetek odevzdávají až po ukončení výkonu služby. Z tohoto vyplývají i povinnosti příslušníka upravené v § 94 a 97 zákona o služebním poměru. Neexistuje žádný právní ani vnitřní předpis, který by příslušníkovi zakazoval v době přestávky ve službě opustit věznici. Žalobci tak nejsou povinni trávit přestávku na jídlo a odpočinek na žádném konkrétním místě a žalovaný v žádném případě neurčuje příslušníkům způsob trávení přestávky na jídlo a odpočinek. Využití přestávky je však vždy limitováno její délkou 30 minut, přičemž k jejímu čerpání mimo prostor věznice prakticky nedochází. S ohledem na výše uvedené lze důvodně předpokládat, že právě proto příslušníci v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek neměli vůli opouštět prostory věznice. V případném opuštění věznice jim však nebylo nikterak bráněno. Žalovaný zdůrazňuje, že nelze přisvědčit ani tvrzení, že žalobci jsou v jakémkoli okamžiku při vyhlášení mimořádných bezpečnostních opatření ze zákona povinni stravu ukončit a okamžitě se dostavit na předem určené stanoviště, neboť takovou povinnost odvolatelé právními ani služebními předpisy stanovenou nemají. K jejich námitce nezbytnosti a bezvýhradnosti výkonu služby v době, kdy dojde k mimořádné události, žalovaný připomíná, že ze znění § 7 odst. 3 zákona č. 555/1992 Sb. vyplývá, že příslušník, který plní úkoly vězeňské stráže, je povinen i v době mimo službu v mezích stanovených tímto zákonem a dalšími obecně závaznými právními předpisy provést služební zákrok, nebo jiné potřebné opatření, páchá-li osoba ve výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody trestný čin nebo kázeňský přestupek, jímž je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek. Lze tedy shrnout, že nejde zdaleka o všechny mimořádné události, ale jen o mimořádné události zcela výjimečné, a to takové, které lze označit jako páchaní trestného činu nebo kázeňského přestupku, při němž je ohrožen život, zdraví nebo majetek, přičemž toto ohrožení musí být navíc bezprostřední. Tedy v těchto zákonných případech je povinností příslušníka zakročit i v době, kdy čerpá přestávku na jídlo a odpočinek. Ani v tomto případě nelze dát tedy žalobcům v obecné rovině za pravdu. Je nutno si uvědomit i charakter Vězeňské služby ČR jakožto bezpečnostního sboru, který plní velmi závažné úkoly v rámci vězeňství. Žalovaný připouští, že v některých zcela výjimečných případech mohou hypoteticky nastat situace, krom výše uvedených, že by k čerpání přestávky na jídlo a odpočinek u příslušníka nedošlo, a to za situace, že by výkon služby nebylo možno z nějakých nepředvídatelných okolností přerušit, nebo v případě, že by byl příslušníkovi v důležitém zájmu služby nařízen služebním funkcionářem výkon služby přesčas. V obou těchto případech by se však jednalo o službu přesčas a nespadlo by to do § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru. K neuplatnění námitek žalobců k případnému nečerpání přestávek při podpisu měsíčních výkazů žalovaný uvádí a zdůrazňuje, že toto není jejich povinností, ale naopak jde výhradně o jejich právo, jehož využití je výhradně a pouze v jejich zájmu. Podpisem měsíčního výkazu bez uplatnění jakýchkoli námitek pak každý z žalobců potvrdil, že se s

obsahem výkazu seznámil a že s ním souhlasí. Z měsíčních výkazů je zřejmé, že přestávky do doby výkonu služby nejsou v souladu s § 60 odst. 2 služebního zákona započítávány. Žalovaný též konstatuje, že každý jednotlivý žalobce měl a má právo, nikoliv povinnost, namítnout při odsouhlasení měsíčního výkazu, že v určitý konkrétní den nemohl čerpat přestávku na oběd a na odpočinek, a uvést, z jakého důvodu. Takový případ by mu byl nepochybně proplacen. Žalovaný z opatrnosti opětovně opakuje, že účastníci čerpají přestávky na jídlo a odpočinek na základě denních rozkazů a s těmito přestávkami je vždy předem počítáno. Ostatně ta skutečnost, že účastníci přestávky na jídlo a odpočinek skutečně čerpají, je nesporná.

14. Žalovaný uzavřel, že dle jeho názoru z uvedeného vyplývá, že napadené rozhodnutí nevykazuje takové právní vady, které by byly důvodem pro jeho zrušení, a že lze konstatovat, že nebylo vydáno v rozporu s právními předpisy.

IV.

Replika žalobců

15. V replice k vyjádření žalovaného, původně opět podané společně žalobci a) až ae), nyní však podstatně jen vůči žalobcům a), b), e), h), i), l), m), r), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad), žalobci uvedli, že žalovaný se předně vyjadřuje k rozdělení strážních a dozorcích stanovišť na pevná a pohyblivá. Jeho rozdělení je však zcela nepatřičné zvláště v okamžiku, kdy příslušníci velení na tyto stanoviště jsou stejně jako ostatní žalobci vždy a po celou dobu ustrojeni a vystrojeni dle požadovaného ústroje a výstroje, a to po celou dobu služby a na stanovištích nejsou střídáni. Rozdělení na pevná a pohyblivá stanoviště nemá oporu v jejich služební činnosti, neboť po celou dobu výkonu služby plní úkoly jim uložené jednak směrnicemi pro výkon služby, jednak dalšími interními normami. Výkon služby na pohyblivém stanovišti lze velice přiléhavě přirovnat k výkonu strážní služby vojáků při střežení muničního skladu, kde voják ve strážní službě po celou dobu služby na stanovišti koná obchůzky kolem objektu. Transparentně se tak jedná o pohyblivé stanoviště. Je zcela nemyslitelné, aby takto střežící voják na pohyblivém stanovišti kdykoliv odešel z tohoto stanoviště bez vystřídání a šel konzumovat stravu či z tohoto stanoviště odešel mimo střežený objekt na procházku čerpat přestávku na jídlo a odpočinek. Bohužel takové přirovnání bylo nutno srovnat, neboť sepisovateli tohoto vyjádření zjevně unikají souvislosti a rozdíly mezi pevným a pohyblivým stanovištěm. Dle takového názoru není nutno pohyblivé stanoviště obsazovat a je tedy zcela nadbytečné a fakticky zrušitelné. Opak je však pravdou. Pokud sepisovatel takový právní názor zaujal, je nutno kontrolovat tak, že každý příslušník, velený na pohyblivé stanoviště, tedy dozorce, má za povinnost zajišťovat režim odsouzených na stanovišti, v což spadá například dozor nad nákupem spotřebního zboží v prodejně pro odsouzené, předvádění odsouzených k lékaři, předávání odsouzených jinému příslušníku k odchodu odsouzených do zaměstnání, dozor nad vycházkami odsouzených, výměna prádla odsouzenými, kontrola pořádku a kázně v ubytovacích prostorách a další povinnosti. Dle právního názoru pisatele vyjádření tak není nutno po dobu přestávky na jídlo a odpočinek tyto činnosti vykonávat. Takový názor je však zásadně mylný s cílem zamlžit skutečnou činnost výkonu služby, zvláště v noční době, kdy v objektech věznic je minimální počet příslušníků vykonávajících službu a dle názoru pisatele by ještě po dobu čerpání přestávek, se tento počet podstatně oslaboval. Pisateli zjevně uniká bezpečnost společnosti při mimořádných událostech, které by tak mohly nastat. Již ani okrajově se nelze ztotožnit s právním názorem, že směrnice pro výkon služby plní příslušník jen v době výkonu služby, tedy v době služby. V době

přestávek tyto povinnosti nejsou plněny. Takový názor je zcela scestný a absolutně mylný. Pokud by tomu tak bylo, zcela jistě by takové tvrzení bylo do těchto směrnic zapracováno s výrokem, že po dobu přestávky na jídlo a odpočinek se tato stanoviště neobsazují, neboť v objektu věznice se nenachází ani jediný zastupující příslušník, který by střídal příslušníka čerpajícího přestávku na jídlo a odpočinek. I po dobu konzumace stravy je tedy příslušník na strážním či dozorčím stanovišti. Již ani okrajově nelze souhlasit s tvrzením, že příslušník konzumující stravu není povinen tuto konzumaci nepřerušovat v době čerpání přestávky na jídlo v době vzniku mimořádné události. Takové tvrzení není opřeno ani o jednu z interních právních norem, stejně jako není opřeno tvrzení, že příslušník může naprosto svobodně opustit střežený objekt, aniž by kdokoliv jej na tomto stanovišti vystřídal. Ostatně rozporuplnost vyjádření lze dokumentovat na postoji služebního funkcionáře Věznice Plzeň v roce 2015, který kázeňsky potrestal příslušníka na pracovišti prádelna, který toto stanoviště opustil za účelem konzumace stravy v jídelně, kdy v jídelně nedisponoval radiostanicí. Tato listina kázeňského řízení je založena v žalobním návrhu 140 příslušníků, vedeném u Krajského soudu v Plzni žalobou podanou dne 22. 12. 2017. Žalovaný poukazuje na judikaturu Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 21 Cdo 4446/2011, která je však řešena v případě, že se jedná o příslušníky městské policie, a tedy dle zákoníku práce. Předně se jedná o zákoník práce, který je značně odlišný od zákona o služebním poměru. Příslušníci městské policie nevykonávají strážní či dozorčí službu ve smyslu služebního zákona a za její porušení nemohou být trestáni v rámci trestního zákoníku. Příslušníku městské policie není žádným zákonem uložena povinnost v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek v okamžiku mimořádné události okamžitě ukončit stravování a zasáhnout na určeném místě, na rozdíl od příslušníka vězeňské služby, viz § 7 odst. 1 zákona č. 555/1992 Sb. Je tedy otázkou, co vede žalovaného k odkazu na tuto judikaturu a ne judikaturu Městského soudu v Praze poukazovanou v žalobním návrhu, která se týká právě služebního poměru dle služebního zákona. Žalovaný ani v jediném okamžiku neřeší, že žalobci podávající vysvětlení, a to ať na strážních či dozorčích stanovištích, pohyblivých či pevných, byli nuceni ukončit stravování a dostavit se na místo, které bylo při mimořádné události určeno službu konajícím příslušníkem na operačním středisku. Vyhlášením mimořádného bezpečnostního opatření pak není do komunikačních prostředků uváděno, k jakému účelu je toto opatření vyhlášováno, zda se jedná toliko o cvičení, zda jsou páčány činnosti uvedené v § 7 odst. 3 zákona č. 555/1992 Sb. Za zcela scestné se považuje výrok, kterým se poukazuje na § 7 odst. 3 zákona č. 555/1992 Sb. Příslušník konající službu, tedy žalobce, je po celou dobu výkonu služby velen na strážní či dozorčí stanoviště, z něhož není vystřídán. Není-li střídán, stále vykonává službu. Za poněkud nešťastné se považuje tvrzení, že není žádným předpisem stanoveno, že by nemohl opustit střežený objekt. Koná-li příslušník službu na strážním či dozorčím stanovišti a je-li do služby velen denním rozkazem vedoucího oddělení, vztahují se na něho jednak směrnice pro výkon služby na konkrétním stanovišti, kde přerušování výkonu služby za účelem přestávky na jídlo a odpočinek není uvedeno. Zásadní interní normou je pak rozpis strážních a dozorčích stanovišť, kde je přesně stanovená doba obsazení jednotlivých stanovišť. Ani zde není prostor pro poskytnutí přestávky na jídlo a odpočinek tak, aby jakékoliv stanoviště zůstalo neobsazeno. Za velmi pozitivní stanovisko ve prospěch žalobců lze považovat vyjádření, kde se žalovaným tvrdí, že Vězeňská služba ČR je bezpečnostním sborem, kdy plní velmi závažné úkoly. Současně připouští, že ve výjimečných případech mohly nastat situace žalobci ventilované. Žalovaný se však jimi ani okrajově nezabýval. Je s podivem, že žalobci jsou plněny velmi závažné úkoly v rámci vězeňství, na straně druhé však tvrdí, že tyto velmi závažné úkoly mohou být

podceňovány tím, že jednotlivá stanoviště, ať již strážní či dozorčí, mohou zůstat po určitou dobu neobsazena a to dokonce tak, že příslušník může oslabit služební činnost svým odchodem mimo objekt věznice. Tento protiklad pak nelze chápat jinak, než závažné porušení bezpečnosti společnosti, tedy porušení zásadních úkolů Vězeňské služby ČR. Žalovaný se ani okrajově nejen ve správním řízení, ale i ve vyjádření nevěnoval problematice, zda fiktivně nařízené čerpání přestávek nekoliduje s jinými činnostmi na postech dozorčí či strážní služby, tedy zda v době fiktivně uváděných přestávek službu vykonávající příslušník na strážním či dozorčím stanovišti nemusel vykonávat jinou činnost, uvedenou na straně třetí v posledním odstavci, zasahujícím až na stranu čtvrtou. Nezabýval se ani tím, zda službukonající strážní neprováděli eskorty, např. do zdravotnického zařízení. Interními právními normami je pak stanoveno, že příslušník nesmí opustit strážní či dozorčí stanoviště bez vystřídaní. Jak může čerpat přestávky na jídlo a odpočinek dle svého uvážení, když není na stanovišti střídán, však ve vyjádření zcela absentuje. Žalovaný sám doznává pochybení ve svých činnostech zasahujících do žalované problematiky, avšak konstatuje, že jeho pochybení nejsou až tak závažná, že by napadené rozhodnutí muselo být řešeno zrušením jeho rozhodnutí. Co však lze považovat za zásadnější porušování činností Vězeňské služby, neuvádí. Pokud sám doznává nedostatek v řízení, fakticky tak sám nastavil neúplnost správního řízení zakládající podmínky pro zrušení tohoto řízení pro nedostatek uvedený v § 180 odst. 1 služebního zákona, dle kterého *služební funkcionář je povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí*. Služební funkcionář tedy sám doznává, že nezjistil všechny skutečnosti potřebné pro rozhodnutí. Pokud jsou taková pochybení doznávána, pak žalobci takové vyjádření považují za zcela zásadní, které odůvodňují zrušení napadeného rozhodnutí.

V.

16. Jak již bylo uvedeno výše, Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 30. 9. 2019, č.j. 57 Ad 2/2018-92, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
17. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 7. 5. 2020, č.j. 9 As 40/2020-78, rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2019, č.j. 57 Ad 2/2018-92, ke kasační stížnosti žalobců a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) a kasační stížnosti žalobce r) zrušil a věc vrátil zdejšímu soudu k dalšímu řízení.
18. Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 24. 3. 2021, č.j. 57 Ad 2/2018-154, poté žalobu opět zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
19. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 17. 8. 2022, č.j. 9 As 89/2021-65, vůči žalobcům a), b), e), h), i), l), m), r), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) zrušil rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 3. 2021, č.j. 57 Ad 2/2018-154, a věc v tomto rozsahu vrátil zdejšímu soudu k dalšímu řízení.
20. Krajský soud v Plzni tedy v dalším řízení pokračoval toliko vůči žalobcům a), b), e), h), i), l), m), r), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad). Ve vztahu k původním žalobcům c), d), f), g), j), k), n), o), p), q), s), u), z), ac) a ae) nedoznal rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 3. 2021, č.j. 57 Ad 2/2018-154, žádné změny a je nadále vůči těmto žalobcům pravomocný.

VI.

Podání žalobců a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) ze dne 5. 10. 2022

21. V podání ze dne 5. 10. 2022 žalobci a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) doplnili, že „vedle již poukazovaných rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve zrušujícím rozhodnutí“ poukazují na rozsudek Krajského soudu v Praze sp.zn. 55 Ad 2/2020, když k tomuto rozsudku byla žalovaným - Vězeňskou službou ČR, podána kasační stížnost, a který se s touto problematikou v odůvodnění vypořádal „s odkazem na Nařízení generálního ředitele VS ČR č. 5/2016 v článku 85. Rozsudku dalších ustanovení, případně interních právních předpisů“. Dále poukázali na rozsudek „Krajského soudu v Praze sp.zn. 55 Ad 3/2021 ze dne 10. 2. 2022“ (rozsudek s uvedeným označením nedohledán !), kde soud řešil naprosto shodnou problematiku, přičemž v tomto rozhodnutí se vypořádal s naprosto shodnou argumentací žalovaného, jež je uvedena i v této kauze. V neposlední řadě poukázali na již pravomocný rozsudek Krajského soudu Ústí nad Labem ze dne 8. 7. 2022 (správně zřejmě: 11. 7. 2022, pozn. soudu), sp.zn. 59 Ad 5/2021, v němž je řešena shodná problematika jako v tomto řízení. Ve všech těchto řízeních se jedná o naprosto shodnou problematiku z prostředí Vězeňské služby ČR.

VII.

Posouzení věci soudem

22. Vzhledem k tomu, že po druhém zrušovacím rozsudku Nejvyššího správního soudu žalobci a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) a žalobce r) souhlasili s projednáním věci bez jednání a žalovaný ve lhůtě dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu nevyjádřil nesouhlas s projednáním věci bez jednání, ač byl poučen o tom, že v takovém případě se bude mít za to, že souhlas je udělen, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), o věci samé bez jednání.
23. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
24. Podle § 110 odst. 4 s.ř.s. *zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.*
25. Vzhledem k tomu, že předchozí rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2019, č.j. 57 Ad 2/2018-92, a ze dne 24. 3. 2021, č.j. 57 Ad 2/2018-154, byly zrušeny rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2000, č.j. 9 As 40/2020 - 78, (dále jen „*první zrušující rozsudek*“) a ze dne 17. 8. 2022, 9 As 89/2021 - 65 (dále jen „*druhý zrušující rozsudek*“), byl soud v dalším řízení vázán právními názory vyslovenými Nejvyšším správním soudem ve zrušovacích rozsudcích.

A.

26. Podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru má příslušník nárok na přestávku ve službě na jídlo a odpočinek nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby, jestliže služební funkcionář nerozhodne na žádost příslušníka jinak, a to při trvání směny a) do 9 hodin v rozsahu 30 minut, b) nad 9 hodin v takovém rozsahu, aby jedna přestávka činila 30 minut a ostatní přestávky činily nejméně 15 minut.
27. Podle § 60 odst. 2 téhož zákona se přestávka ve službě na jídlo a odpočinek nezapočítává do doby služby.

28. Podle § 60 odst. 3 téhož zákona jde-li o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, musí být příslušníkovi i bez přerušení výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek.
29. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v prvním zrušujícím rozsudku, judikatura soudů rozhodujících ve správním soudnictví již vymezila kritéria, na jejichž základě lze posoudit, zda příslušníci různých bezpečnostních sborů mohli během nepřetržité služby čerpat a čerpali přestávku ve službě na jídlo a odpočinek dle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, která se jim nezapočítává do doby služby; nebo zda šlo ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, takže těmto byla fakticky poskytnuta pouze přiměřená doba na jídlo a odpočinek dle posledně uvedeného ustanovení služebního zákona započitatelná do služební doby.
30. Tak Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 14. května 2015, č.j. 8 Ad 13/2011-53, judikoval, že *„tady nezbyvá než poukázat na skutečnost, že výše uvedené osoby v podstatě zpochybnil, velmi zásadně zpochybnil to, že by na předmětném operačním středisku přestávky vypadaly tak, že by je bylo možno podřadit pod pojem přestávka na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 1, 2 zákona o služebním poměru, když v podstatě z jejich výpovědí vyplývá, že i během čerpání přestávky se policista nacházel přímo na svém pracovišti, nebo v jeho bezprostřední blízkosti a byl tak připraven kdykoliv se na své pracoviště okamžitě vrátit a to v závislosti na situaci, která by tedy mohla nastat. Takový stav věci lze jen velmi obtížně označit za přestávku na jídlo a odpočinek, která by znamenala přerušení výkonu služby. Za takovou přestávku by bylo možno považovat jenom stav, kdy by tedy policista, navíc tedy v souladu s tím, jak to bylo naplánováno, opustil v daný čas své pracoviště a mohl se odebrat někam mimo své pracoviště a po stanovených 30 minut se zkrátka vůbec nezajímat o to, co se na předmětném pracovišti děje a těch 30 minut věnovat pouze tomu, aby se najedl, nebo si odpočinul nějakým jiným, ať už pasivním nebo aktivním způsobem, podle vlastního uvážení. Nic takového tak, jak vypověděli svědkové Z., Š. a M., na předmětném pracovišti prostě nebylo možné, nic takového tam praktikováno nebylo a závěry, které tedy policejní funkcionář vyvodil, tedy v tom smyslu, že by se jednalo o přestávky, které se nezapočítávaly do doby výkonu služby, jsou prostě v rozporu s výpovědí těchto osob.“* Městským soudem v Praze prezentovaný náhled o možnosti příslušníka bezpečnostního sboru se zcela nezajímat po dobu přestávky o výkon služby byl částečně korigován závěrem plynoucím z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. července 2019, č.j. 8 As 257/2018-44, bod 23, a sice že *„tuto přestávku je totiž nutno obecně vnímat jako zákonem garantovanou (nárokovou) dobu, v rámci které policista nevykonává službu a tento časový úsek je určen výhradně k jeho odpočinku, a to způsobem, který daný policista zvolí. Proto se také s ohledem na shora citovaný § 60 odst. 2 zákona o služebním poměru nezapočítává do doby služby. Výše uvedené samozřejmě s ohledem na specifika výkonu služby a úkoly stanovené zákonem Policii ČR neznámá, že by policista během přestávky nebyl ve službě, tedy že by neměl být připraven konat v případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie (viz § 10 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky), případně že by nemohla být stanovena jiná forma „dosažitelnosti“ policistů (v této souvislosti lze zmínit např. institut služební pohotovosti dle § 62 o služebním poměru). Čerpání přestávky je však dle zákonné konstrukce při výkonu služby pravidlem a ze své podstaty nepochybně předpokladem řádného výkonu další navazující služby.“* Na tomto místě soud uvádí, že § 7 odst. 1 zákona č. 555/1992 Sb. tíží příslušníky vězeňské služby obdobnou zakročovací povinností. Existenci zakročovací povinnosti příslušníka bezpečnostního sboru však nelze považovat za skutečnost, jež by vylučovala podřazení doby odpočinku na jídlo pod pojem přestávky ve službě ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru.

31. Krajský soud v Brně ve svém rozsudku ze dne 7. června 2018, č.j. 62 Ad 4/2016-374, bod 63, uvedl, že „z provedených svědeckých výpovědí vyplývá, že příslušníci neměli možnost v době služby po dobu zákonem stanovené délky trvání přestávky se skutečně nezajímat o dění na pracovišti a svoji práci nevykonávat. V tomto směru není rozhodné to, že se jednalo o nepřetržitý výkon služby, to v daném případě není předmětem sporu a samo o sobě to nevylučuje možnost čerpání přestávek. V tomto směru jsou důležité především podmínky výkonu práce, tedy zda možnosti pracoviště byly takové, že čerpání přestávek i v nepřetržitém provozu umožňovaly. Z výpovědí svědků nicméně vyplývá, že především z hlediska charakteru služby v daném případě taková možnost zajištěna nebyla, s ohledem na personální podstav na pracovišti IOS Jihlava, kdy nebylo možné na dobu přestávky na jídlo a odpočinek předat pracoviště zastupujícímu pracovníkovi, což vedlo k takovým situacím, kdy pracovníci obědvali v kuchyňce se sluchátky, byli neustále připraveni v případě potřeby okamžitě reagovat, a v případě vysokého nápadu obědvali u pultu operačního střediska.“ Na tento rozsudek pak navázal Nejvyšší správní soud svým rozsudkem ze dne 26. srpna 2020, č.j. 8 As 160/2018- 42, bod 22, kde uvedl následující: „Nejvyšší správní soud však souhlasí s krajským soudem, že není rozhodné to, zda se jednalo o nepřetržitý výkon služby, ale to, zda možnosti pracoviště čerpání přestávek umožňovaly. I kdyby byl výkon služby přerušitelný a zastupitelnost by byla ve služebních předpisech předpokládána, ale samotné pracovní prostředí a vytíženost příslušníků by fakticky čerpání přestávek ve službě na jídlo a odpočinek neumožňovala, bylo by nutné dospět k závěru, že čerpané přestávky měly povahu pouze přiměřené doby na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 18. 7. 2019, č.j. 8 As 257/2018-44, uvedl, že smysl a význam institutu přestávky ve službě na jídlo a odpočinek je zákonem garantovaná (nároková) doba, v rámci které policista nevykonává službu a tento časový úsek je určen výhradně k jeho odpočinku, a to způsobem, který daný policista zvolí. Je nutno proto posuzovat samotnou faktickou možnost čerpání přestávky, nikoliv pouze formální označení služby za přerušitelnou a nařízení přestávky nadřízenými pracovníky.“
32. Na tomto místě lze učinit dílčí závěr, a sice že přestávkou na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru je nutno rozumět takový stav věci, kdy příslušník bezpečnostního sboru má možnost se po dobu 30 minut zcela nevěnovat jím vykonávané práci a těchto 30 minut strávit dle svého uvážení, zároveň je tento povinen zachovat nutnou pohotovost pro případ aktivace zakročovací povinnosti, přičemž je nutno věnovat se posouzení faktické možnosti takové přestávky čerpat, nikoliv možnosti jen formálně deklarované, a zároveň není rozhodný charakter služby jako služby vykonávané nepřetržitě.
33. Z již citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. července 2019, č.j. 8 As 257/2018-44, bod 24, dále vyplývá, že „důvody, pro které nelze přestávku ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru čerpat, a výkon služby je tak třeba považovat za nepřerušitelný ve smyslu § 60 odst. 3 téhož zákona, mohou spočívat nejen v samotném charakteru vykonávané služby, ale i v dalších okolnostech, které se mohou v jednotlivých případech poměrně výrazně odlišovat. Krajský soud v dané věci výslovně vyšel právě z toho, že přerušitelnost výkonu služby může být u jednotlivých organizačních jednotek (byť se stejným obsahem služby) jiná a v této souvislosti poukázal na neuspokojivé vyřešení plnohodnotného vystřídání žalobce jakožto policisty vykonávajícího službu výjezdové hlídky. Právě tato kritéria pak považuje, vedle výše popsaného charakteru přestávky, Nejvyšší správní soud za klíčová pro posouzení dané věci. Nikoliv zmiňovanou kvantifikaci počtu případů, kdy žalobce nemohl přestávku vykonat, na kterou se opakovaně stěžovatel zaměřuje. Konkrétní organizační opatření, která by zastupitelnost v rámci daného dopravního inspektorátu řešila způsobem zachovávaným smysl

a účel přestávky, jak byl popsán výše, však stěžovatel odpovídajícím způsobem nepopisuje nejen v napadeném rozhodnutí či vyjádření k žalobě ale ani v kasační stížnosti (konkrétně kdy, kým, jakým způsobem atd. byl zástup organizačně domluven, zajištěn či vykonán apod.). Srozumitelné, jasné a konkrétně popsané fungování systému zastupování výjezdové hlídky v době čerpání přestávky v poměrech dané věci Nejvyšší správní soud postrádá a v tomto ohledu nezbyvá než souhlasit se závěry krajského soudu, podle něhož nebylo uspokojivě vyřešeno plnohodnotné vystřídání konkrétním policistou v situaci, kdy výjezd k dopravní nehodě související neodkladné úkony zasáhly do doby čerpání nařízené přestávky. Tento organizační nedostatek nerespektující výše zmíněný smysl přestávky na jídlo a odpočinek nelze systémově nahrazovat zpětně pouze tak, že se nevyčerpaná přestávka započítá jako výkon služby přesčas.“ Z rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 27. července 2018, č.j. 65 Ad 9/2017-53, publ. pod č. 3925/2019 Sb. NSS, bod 11 a 13-14, vyplývá, že „základní podmínkou pro vyloučení nároku na poskytnutí přestávky na jídlo představuje dle § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru skutečnost, že se jedná o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen. (...) Krajský soud souhlasí s žalovaným, že ze skutečnosti, že ten či onen druh služby má být zajištěn nepřetržitě, bez dalšího neplyne, že by šlo o službu, jejíž výkon nelze přerušit. Nepřerušitelnost výkonu služby tedy není totožným pojmem s nepřetržitým výkonem služby. Posouzení přerušitelnosti výkonu té které služby záleží na obsahové náplni posuzované služby, přičemž pro službu, jejíž výkon objektivně nelze přerušit, je charakteristické, že služební orgán nemá z organizačního hlediska možnost příslušníka vykonávajícího službu vystřídat. Přerušitelnost výkonu služby se tak u jednotlivých organizačních jednotek bude odvíjet v závislosti na jejich personálním vybavení a organizačním zabezpečení střídání příslušníků čerpajících nařízenou přestávku na jídlo a odpočinek. Tatáž služba tak bude moci být u jedné organizační jednotky hodnocena jako nepřerušitelná a u jiné jako služba, jejíž výkon přerušit lze. Vždy tak bude záležet na konkrétních okolnostech posuzovaného případu, přičemž obecný závěr platný pro jakoukoli organizační složku nebude možné přijmout. Výkon služby ve výjezdové hlídce určené k šetření dopravních nehod lze při posuzování pouhého obsahu (náplně) služby hodnotit jako službu, kterou lze bezpochyby přerušit, neboť nejde o službu, kde jejímu přerušení by bránilo provozní či technologické hledisko. Pokud však v příslušné organizační jednotce není uspokojivě vyřešeno plnohodnotné vystřídání příslušníka vykonávajícího službu výjezdové hlídky určené k zásahům při dopravních nehodách jiným konkrétním příslušníkem, nelze již závěr o přerušitelnosti tohoto druhu služby přesvědčivě učinit. Podstatným faktorem, který dle názoru krajského soudu musí ovlivnit závěr o možnosti výkonu služby přerušit, a zda lze tedy vůbec přestávku na jídlo příslušníku plánovat, je zjištění, zda běžně k zásahům do plánovaných přestávek příslušníků dochází, či zda je narušení plánované přestávky výjimečnou záležitostí, protože je možné přestávky běžně plánovat a výjimečně nastalou situaci jejího přerušení řešit ad hoc.“ Z posledně citovaných rozsudků kasačního soudu a Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci lze dovodit, že za nepřerušitelnou službu je nutno považovat takový druh služby, kdy příslušníka službu vykonávající nelze z nejrůznějších důvodů vystřídat proto, aby tento mohl využít svého nároku na přestávku dle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru. Na druhou stranu samotná absence možnosti střídání sama o sobě ještě neznamená, že by služba byla nepřerušitelná.

34. Konečně pak soud uvádí, že závazný právní názor Nejvyššího správního soudu prezentovaný v prvním zrušujícím rozsudku byl pro zdejší soud v nyní projednávaném případě takový, že „pod § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru je třeba zařadit zejména situaci, kdy sice příslušník může konzumovat jídlo, je však stále dosažitelný a připravený přerušit přestávku v případě potřeby, přičemž služba je zorganizována tak, že taková potřeba běžně nastává, jak ukazuje výše uvedený příklad připravenosti inspektora dopravního

inspektorátu územního odboru Jeseník k výjezdům v případě nahlášení dopravní nehody; či příklad policistů v Integrovaném operačním středisku Jihlava, kteří v důsledku podstavu byli i v době konzumace jídla se sluchátky neustále připraveni v případě potřeby okamžitě reagovat, popřípadě obědvali u pultu operačního střediska. Naopak podřazení pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nevylučuje samo o sobě to, že příslušník má v době přestávky ve službě na jídlo a odpočinek na sobě výstroj a výzbroj, že ji z praktických důvodů bezpečnostních kontrol tráví přímo ve věznici či trvá jeho povinnost zasáhnout v případě zcela mimořádných situací jako je například útěk vězně, a pro účel takové mimořádné situace má u sebe radiopřijímač.“

B.

35. Nejvyšší správní soud ve druhém zrušujícím rozsudku uvedl, že „klíčovou právní otázkou posuzovaného případu je, zda byla na různých odděleních Věznice Plzeň zabezpečena přestávka ve službě na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, nebo zda šlo pouze o přiměřenou dobu na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru: (1) Příslušník má nárok na přestávku ve službě na jídlo a odpočinek, nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby, jestliže služební funkcionář nerozhodne na žádost příslušníka jinak, a to při trvání směny a) do 9 hodin v rozsahu 30 minut, b) nad 9 hodin v takovém rozsahu, aby jedna přestávka činila 30 minut a ostatní přestávky činily nejméně 15 minut. (2) Přestávka ve službě na jídlo a odpočinek se nezapočítává do doby služby. (3) Jde-li o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, musí být příslušníkovi i bez přerušení výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek. Smyslem a účelem tohoto ustanovení je poskytnutí přestávky na jídlo a oddech, což v případě příslušníků Vězeňské služby ČR znamená přerušování služby. Aby bylo možné konstatovat, že výkon služby příslušníků lze přerušit, musí být příslušníkům umožněno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek nezpochybnitelným způsobem, formálně v souladu s právními předpisy a služebními předpisy, případně rozkazy tak, aby bylo zřejmé, že po celou dobu přestávky nemusí v zásadě plnit žádné služební povinnosti a úkoly spojené se stanovišti, na která jsou veleni, a mohou se věnovat pouze tomu, aby se najedli a odpočinuli si. To není popřeno samotnou skutečností, že se ve zcela výjimečných případech aktivuje jejich zákonná zakročovací povinnost. Čerpání přestávek na jídlo a odpočinek musí také fakticky umožňovat pracovní prostředí a vytíženost příslušníků. Příslušník má tedy nárok na to, aby mu v mezích daného ustanovení byla poskytnuta přestávka na jídlo a odpočinek, přičemž k proplacení neposkytnuté přestávky lze přistoupit jen za situace, v níž nebylo poskytnutí přestávky objektivně možné. Zákon o služebním poměru také počítá v § 60 odst. 3 s tím, že existuje služba, jejíž výkon nemůže být přerušen, a při výkonu takové služby nárok příslušníka v možnostech čerpání přestávky určitým způsobem omezuje.“
36. Nejvyšší správní soud dále uvedl: „Již v předchozím rozsudku v této věci NSS připomněl, že judikatura soudů ve správním soudnictví vymezila určitá kritéria, na jejichž základě lze posoudit, zda příslušníci různých bezpečnostních sborů mohli během nepřetržité služby čerpat a čerpali přestávku ve službě na jídlo a odpočinek podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, která se jim nezapočítává do doby služby; nebo zda šlo ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, takže jim byla fakticky zajištěna podle tohoto ustanovení pouze přiměřená doba na jídlo a odpočinek, která by se jim do služební doby započítala. Z této judikatury plyne, že pod § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru je třeba zařadit zejména situace, kdy sice příslušník může konzumovat jídlo, je však stále dosažitelný a připravený přerušit přestávku v případě potřeby, přičemž služba je zorganizována tak, že taková potřeba běžně nastává, jak ukazuje příklad připravenosti inspektora dopravního inspektorátu územního odboru Jeseník k výjezdům v případě nahlášení dopravní nehody v rozsudku č. j. 8 As 257/2018 - 44; či příklad policistů v Integrovaném operačním středisku

Jihlava, kteří v důsledku podstavu byli i v době konzumace jídla se sluchátky neustále připraveni v případě potřeby okamžitě reagovat, popřípadě obědvali u pultu operačního střediska, jak plyne z rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 8 Ad 13/2011 - 53. Po vydání prvního rozsudku v této věci se k otázce přestávek v práci inspirativně vyjádřily také Ústavní soud a Soudní dvůr EU (dále též „Soudní dvůr“). Ten se v rozsudku ze dne 9. 9. 2021 ve věci C-107/19, XR proti Dopravnímu podniku hl. m. Prahy, zabýval situací hasiče, zaměstnance Dopravního podniku hlavního města Prahy, na niž aplikoval čl. 2 a 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ze dne 4. 11. 2003, o některých aspektech úpravy pracovní doby. Soudní dvůr vyšel ze skutkových závěrů, že v době, kdy hasič čerpal přestávky, nebyla žádným způsobem zajištěna jeho zastupitelnost; byl proto po tuto dobu vybaven vysílačkou, jejímž prostřednictvím mohl být upozorněn na nutnost přerušení přestávky z důvodu potřeby okamžitě (do dvou minut) vyjet k zásahu. Z toho Soudní dvůr usoudil, že hasič „držel po dobu přestávek pracovní pohotovost, což je pojem, který v obecné rovině zahrnuje všechny doby, během nichž pracovník zůstává k dispozici zaměstnavateli, aby mohl zajistit výkon práce na žádost tohoto zaměstnavatele. (...) Soudní dvůr měl za to, že během takové doby pracovní pohotovosti musí pracovník, který je povinen zůstat na pracovišti a být bezprostředně k dispozici zaměstnavateli, pobývat vzdálený od svého rodinného a sociálního prostředí a má jen velmi malý prostor pro nakládání s časem, během něhož nejsou jeho profesní služby požadovány. Celá tato doba musí být tudíž kvalifikována jako „pracovní doba“ ve smyslu směrnice 2003/88 bez ohledu na práci skutečně vykonanou pracovníkem během uvedené doby [rozsudek ze dne 9. března 2021, Radiotelevizija Slovenija (Doba pracovní pohotovosti na odlehlém místě), C-344/19, EU:C:2021:182, bod 35 a citovaná judikatura]. (...) Z toho vyplývá, že pod pojem „pracovní doba“ ve smyslu směrnice 2003/88 spadají všechny doby pracovní pohotovosti, včetně těch držených v režimu pracovní pohotovosti na zavolání, během nichž jsou omezení uložena pracovníkovi takové povahy, že objektivně a významně ovlivňují jeho možnost během těchto dob nakládat volně s časem, během něhož nejsou jeho profesní služby požadovány, a věnovat se vlastním zájmům“ (viz body 27, 32 a 34 citovaného rozsudku). Soudní dvůr zdůraznil, že samotná skutečnost, že v průměru musí pracovník během doby pracovní pohotovosti přistoupit k výkonu práce pouze zřídka, nemůže vést k tomu, že by tyto doby byly považovány za „doby odpočinku“, pokud je lhůta na návrat k profesním činnostem tak krátká, že pracovníka velmi významně omezuje v možnosti nakládat během těchto dob volně se svým časem (bod 40 citovaného rozsudku). Taková doba navíc nemůže být považována za dobu odpočinku i proto, že nepředvídatelnost možných přerušení přestávky může pracovníka stavět do „stavu trvalé ostražitosti“ (bod 41 citovaného rozsudku). Na uvedený rozsudek Soudního dvora navázal Ústavní soud v nálezu ze dne 18. 10. 2021, sp. zn. II. ÚS 1854/20, týkajícím se hasiče na Letišti Ostrava. V jeho bodech 37 a 38 Ústavní soud konstatoval, že to „zda práci stěžovatele lze, či nelze během přestávky na jídlo přerušit, není dáno charakterem případného zásahu, nýbrž charakterem pracovní povinnosti (pohotovosti) uložené stěžovateli. Měl-li stěžovatel povinnost být připraven zasáhnout nejpozději do tří minut, a to i během plánované přestávky na jídlo a oddech, pak vykonával práci, která ze své povahy (být ve střehu, být připraven) nemohla být přerušena. A contrario, pokud by přestávka na jídlo a oddech byla skutečně dobou odpočinku, za kterou stěžovateli nenáležela odměna, pak by si během této doby mohl odpočinout i od povinnosti být zaměstnavateli k dispozici, což pojmově vylučuje povinnost pohotovosti. Pro posouzení nároku stěžovatele je zcela irrelevantní, zda během přestávek došlo, či nedošlo k potřebě zásahu, tedy zda byl stěžovatel někdy během přestávky „odvolán“ k hasičskému zásahu, nebo zda k potřebě zásahu nikdy nedošlo. Doba, po kterou je zaměstnanec připraven zasáhnout, je pracovní dobou bez ohledu na to, zda k zásahu dojde, či nikoli. Pracovník ostrahy objektu přece dostane zapláceno i za směny, kdy se nikdo nepokusil do objektu vloupat, a plavčík má nárok na mzdu i za dny, kdy se v bazénu nikdo

netopil. Práce hasiče rovněž spočívá z velké části v tom, že je hasič ve střehu, tedy připraven zasáhnout, pokud si to situace bude vyžadovat. Práci, která si v těchto případech zaslouhuje podle čl. 28 Listiny spravedlivou odměnu, je pouhá připravenost zasáhnout, nikoli zásah samotný. Nelze proto souhlasit s argumentem vedlejšího účastníka, aprobovaného v napadených rozhodnutích obecných soudů, že pokud stěžovatel během přestávek nikdy fakticky nezasahoval, není důvod, aby byl za svou přítomnost na pracovišti odměněn. Přímo k aplikaci § 60 odst. 1 a odst. 3 zákona o služebním poměru se v mezichase vyjádřil také NSS, který v bodě 22 rozsudku č. j. 8 As 160/2018 - 42, konstatoval, že „není rozhodné to, zda se jednalo o nepřetržitý výkon služby, ale to, zda možnosti pracoviště čerpání přestávek umožňovaly. I kdyby byl výkon služby přerušitelný a zastupitelnost by byla ve služebních předpisech předpokládána, ale samotné pracovní prostředí a vytíženost příslušníků by fakticky čerpání přestávek ve službě na jídlo a odpočinek neumožňovala, bylo by nutné dospět k závěru, že čerpané přestávky měly povahu pouze přiměřené doby na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru.“

37. Nejvyšší správní soud konstatoval, „že ve svém nyní přezkoumávaném rozsudku krajský soud zohlednil judikaturu, na niž jej upozornil NSS ve svém prvním zrušujícím rozsudku, a jeho hmotněprávní východiska jsou souladná i s právě citovanou novější judikaturou. Podřazení pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru skutečně nevylučuje samo o sobě to, že příslušník má v době přestávky na jídlo a odpočinek na sobě výstroj a výzbroj, že ji z praktických důvodů bezpečnostních kontrol tráví přímo ve věznici či že trvá jeho povinnost zasáhnout v případě zcela mimořádných situací, jako je například útěk vězně, a pro účel takové mimořádné situace má u sebe radiopřijímač. K tomu je třeba odlišit situaci žalobců ve výše citovaných soudních rozhodnutích, kteří měli povinnost být během přestávky dosažitelní a schopní návratu v jasně dané časové lhůtě (dvě minuty v rozsudku XR proti Dopravnímu podniku hl. m. Prahy či tři minuty v nálezu sp. zn. II. ÚS 1854/20), takže šlo fakticky o dobu jejich pohotovosti; od situace stěžovatelů, které v době čerpání přestávky omezovala pouze zákonná zakročovací povinnost podle § 7 odst. 3 zákona č. 555/1992 Sb., která na ně však dopadá trvale, i mimo pracovní dobu: Příslušník, který plní úkoly vězeňské stráže, je povinen i v době mimo službu v mezích stanovených tímto zákonem a dalšími obecně závaznými právními předpisy provést služební zákrok nebo jiná potřebná opatření, páchá-li osoba ve výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody trestný čin nebo kázeňský přestupek, jímž je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek. (obdobně i v odst. 4) Pokud tedy návrhy stěžovatelů stály zejména na tom, že zákonným požadavkům neodpovídá, pokud musejí přestávku čerpat ve výstroji a s určitým vybavením včetně radiostanice, krajský soud tomuto názoru důvodně nepřisvědčil. Takový způsob čerpání neznamená, že přestávka fakticky nebyla poskytnuta, neboť způsob trávení přestávek v práci je dán nejen vůlí příslušníka, ale i režimovými opatřeními, jež musí dodržovat. Jak zdůraznil žalovaný, právně příslušníkům nic nebrání opustit po dobu přestávky budovu věznice, ale vzhledem k nutnosti kontroly při výstupu i návratu je fakticky náročné se vrátit včas. Ve svém posouzení se krajský soud přiblížil závěrům rozsudku č. j. 8 As 257/2018 - 44. Příležitostně citoval z jeho bodu 24: „Důvody, pro které nelze přestávku ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru čerpat, a výkon služby je tak třeba považovat za nepřerušitelný ve smyslu § 60 odst. 3 téhož zákona, mohou spočívat nejen v samotném charakteru vykonávané služby, ale i v dalších okolnostech, které se mohou v jednotlivých případech poměrně výrazně odlišovat. Krajský soud v dané věci výslovně vyšel právě z toho, že přerušitelnost výkonu služby může být u jednotlivých organizačních jednotek (byť se stejným obsahem služby) jiná a v této souvislosti poukázal na neuspokojivé vyřešení plnohodnotného vystřídání žalobce jakožto policisty vykonávajícího službu výjezdové hlídky. Právě tato kritéria pak považuje, vedle výše popsaného charakteru přestávky, Nejvyšší správní soud za klíčová pro posouzení dané

věci. Nikoliv zmiňovanou kvantifikaci počtu případů, kdy žalobce nemohl přestávku vykonat, na kterou se opakovaně stěžovatel zaměřuje. Konkrétní organizační opatření, která by zastupitelnost v rámci daného dopravního inspektorátu řešila způsobem zachovávajícím smysl a účel přestávky, jak byl popsán výše, však stěžovatel odpovídajícím způsobem nepopisuje nejen v napadeném rozhodnutí či vyjádření k žalobě ale ani v kasační stížnosti (konkrétně kdy, kým, jakým způsobem atd. byl zástup organizačně domluven, zajištěn či vykonán apod.).“

38. Nejvyšší správní soud dále uvedl: *„Tomu, aby čas poskytnutý příslušníkům jako přestávka ve službě na jídlo a odpočinek splňoval požadavky § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, nebrání ani určitý diskomfort při čerpání přestávky v jídelně (praktická nemožnost opustit budovu a skutečnost, že příslušník na sobě v budově musí mít služební úbor a vysílačku), ani sama o sobě skutečnost, že v některých odděleních je přestávka čerpána přímo na stanovišti, aniž by byl příslušník vystřídán. Podstatné je, zda i čerpání bez vystřídání umožňovalo příslušníkovi na daném stanovišti čerpat přestávku a zároveň mu ve smyslu rozsudku XR proti Dopravnímu podniku hl. m. Prahy nebyla uložena „omezení (...) takové povahy, že objektivně a významně ovlivňují jeho možnost během těchto dob nakládat volně s časem, během něhož nejsou jeho profesní služby požadovány, a věnovat se vlastním zájmům.“*
39. Nejvyšší správní soud konstatoval, že ač přezkoumávané správní řízení bylo řízením o žádosti ve smyslu § 44 správního řádu, tedy žalobci byli povinni označit, čeho se svou žádostí domáhají (§ 178 odst. 1 zákona o služebním poměru ve spojení s § 45 odst. 1 správního řádu) a označit důkazy na podporu svých tvrzení podle § 52 správního řádu, *„je třeba připomenout, že podle § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru má služební funkcionář povinnost zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem je povinen si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. Tato povinnost služební funkcionáře dopadá i na řízení o žádosti příslušníka. Je pravdou, že v původním „návrhu na zahájení řízení o zaplacení hodin odpracovaných v souvislosti s ustanovením § 60 zákona č. 361/2003 Sb.“ i následně v odvolání proti tomuto rozhodnutí žalobci pouze poměrně obecně tvrdili, že příslušníci na strážních a dozorčích stanovištích nemohou čerpat přestávku v pravém smyslu slova, přičemž obzvlášť markantní je tvrzené porušování zákona o služebním poměru v případě eskortní služby, při jejímž výkonu příslušník nemůže střeženou osobu ani na okamžik opustit. Poté, co byl tento jejich návrh i obdobně formulované odvolání zamítnuto, polemizovali v žalobě proti zamítnutí svých nároků na proplacení přestávek nikoli pouze obecným diskomfortem při možnosti čerpání přestávek, ale označili i konkrétní stanoviště či situace, v nichž je bez vystřídání jiným příslušníkem čerpání plnohodnotné přestávky fakticky vyloučeno.“*
40. Nejvyšší správní soud dále uvedl: *„Nelze souhlasit s tím, jakou váhu krajský soud přikládal různým důkazům. Za základní důkaz totiž označil denní rozkazy. Podle denních rozkazů byly skutečně pravidelně plánovány u jednotlivých příslušníků na různých stanovištích přestávky v délce přesně 30 minut. Je však třeba připomenout, že i služební funkcionář mjr. P. K., vedoucí oddělení výkonu vazby a trestu, při výsledku v rámci správního řízení dne 30. 1. 2017 vypověděl: „Čerpání přestávek se eviduje v příloze denního rozkazu vedoucího oddělení, což provádějí inspektoři dozorčí služby (...). Je to spíše formalita, dozorce má za povinnost ohlásit inspektorovi začátek a konec přestávky, tedy dobu, kdy nebude na stanovišti.“ Za situace, kdy i sám vedoucí služební funkcionář na daném úseku uvedl, že denní rozkazy vypovídají spíše o formálním stavu, jak byl plánován, nikoli o faktickém čerpání přestávek, nemohl krajský soud z těchto denních rozkazů vycházet, dokud jej žalobci „silnými důkazy“ nevyvrátí. Materiální pravdivost denních rozkazů totiž svou výpovědí zpochybnil již právě citovaný služební*

funkcionář. Jinak řečeno, zatímco podle názoru krajského soudu výpovědi služebních funkcionářů podpořily pravdivost údajů o čerpání přestávek podle denních rozkazů, a tuto solidně dokázanou verzi měli žalobci „silnými důkazy“ vyvrátit; podle názoru NSS výpovědi služebních funkcionářů pravdivost údajů z denních rozkazů zpochybnil. Bylo proto úkolem krajského soudu vzájemně konfrontovat další části výpovědí služebních funkcionářů, podle nichž byly přestávky čerpány i fakticky (byť ne nutně v časech uvedených v denních rozkazech), s výpověďmi jednotlivých příslušníků, kteří uváděli konkrétní situace, v nichž čerpání přestávek zůstalo skutečně pouze formální, zejména z důvodu specifik konkrétního stanoviště či druhu služby (viz výpověď prap. Jana Pavla ze dne 31. 10. 2017, který popsal důvody nemožnosti čerpání přestávky v případě eskort k mimoplzeňským soudům). Podstatná část tvrzení stěžovatelů v soudním řízení se zaměřila právě na tyto konkrétní problematické situace. Bylo úkolem krajského soudu, aby na základě vyváženého hodnocení důkazů a v případě potřeby i jejich doplnění v soudním řízení shledal, zda ve skutečnosti tyto problematické situace, v nichž je příslušníkům znemožněno přestávku čerpat, nastávají, nebo aby jasně konkretizoval, ve vztahu k jednotlivým příslušníkům a druhům služeb, které vykonávali, které druhy služby, stanovišť či situace znemožňují přestávku čerpat, rozhodnutí žalovaného vůči konkrétním žalobcům zrušil a uložil mu o jejich nárocích rozhodnout znovu.”

41. Nejvyšší správní soud uzavřel, že „v dalším řízení tedy bude povinností krajského soudu naplnit požadavek, že provedené důkazy hodnotí ve smyslu § 77 odst. 2 s. ř. s. jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem a ve svém rozhodnutí vyjde ze skutkového a právního stavu takto zjištěného. V případě potřeby bude namístě, aby krajský soud dokazování doplnil, protože nelze přehlédnout, že v tomto správním řízení byli vyslechnuti pouze čtyři příslušníci (na rozdíl od rozhodnutí souběžně posuzovaných NSS v řízeních pod sp. zn. 2 As 347/2019 a 8 As 248/2021, kde jich bylo vyslechnuto násobně více). Teprve na základě takového úplného a vyváženého hodnocení důkazů může krajský soud žalobu zamítnout či jí vyhovět, a to případně i jen ve vztahu k některým žalobcům, jak plyne z usnesení rozšířeného senátu č. j. 2 As 347/2019 - 81: „V řízení o žalobách, ve kterých je předmětem přezkumu správní rozhodnutí, které se dotýká pouze individuálních práv nebo povinností navrhovatele, která přímo nesouvisí s veřejnými subjektivními právy jiných osob, soud vždy rozhodne pouze s důsledky pro konkrétního žalobce.“

C.

42. Pro posouzení věci jsou pak podstatné i závěry, ke kterým dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 8. 2020, č.j. 8 As 160/2018-42, kde uvedl, že „není rozhodné to, zda se jednalo o nepřetržitý výkon služby, ale to, zda možnosti pracoviště čerpání přestávek umožňovaly. I kdyby byl výkon služby přerušitelný a zastupitelnost by byla ve služebních předpisech předpokládána, ale samotné pracovní prostředí a vytíženost příslušníků by fakticky čerpání přestávek ve službě na jídlo a odpočinek neumožňovala, bylo by nutné dospět k závěru, že čerpané přestávky měly povahu pouze přiměřené doby na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 18. 7. 2019, č.j. 8 As 257/2018-44, uvedl, že smysl a význam institutu přestávky ve službě na jídlo a odpočinek je zákonem garantovaná (nároková) doba, v rámci které policista nevykonává službu a tento časový úsek je určen výhradně k jeho odpočinku, a to způsobem, který daný policista zvolí. Je proto posuzovat samotnou faktickou možnost čerpání přestávky, nikoliv pouze formální označení služby za přerušitelnou a nařízení přestávky nadřízenými pracovníky.” Nejvyšší správní soud dále uvedl, že „rozhodně nelze po příslušnících požadovat, aby se sami aktivně domáhali přestávky na jídlo a oddech, aniž by jim bylo konkrétně určeno, kdy takovou přestávku mohou využít. Přičemž pokud by se stanovení přestávky nedomáhali, jejich nárok na

tuto přestávku by zanikl. Nárok je sice něco, co má určitá osoba právo čerpat, tomu však musí odpovídat povinnost bezpečnostního sboru minimálně takové čerpání umožnit a to nezpochybnitelným způsobem. Za takové zajištění nelze považovat to, že se příslušník svého práva na přestávku bude muset domáhat. V tomto směru Nejvyšší správní soud rovněž souhlasí s krajským soudem, že není možné přenášet odpovědnost za porušování služebních předpisů na samotné příslušníky s tvrzením, že se jedná o kvalifikované pracovníky, kteří měli bránit svá práva. Ze zákona o služebním poměru totiž neplyne, že by porušení povinnosti příslušníků hlásit případné nedostatky na pracovišti mělo jakýmkoliv způsobem ovlivňovat způsob počítání vykonané doby služby.”

D.

43. Jak již bylo zmíněno, podle § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru je služební funkcionář povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. Nejvyšší správní soud ve druhém zrušujícím rozsudku zdůraznil, že tato povinnost služebního funkcionáře dopadá i na řízení o žádosti příslušníka.
44. Za účelem zjištění skutkového stavu věci je služební funkcionář povinen obstatat dostatečné důkazy. V souladu s ustanovením § 180 odst. 2 zákona o služebním poměru je pak důkazem vše, co může přispět k zjištění skutkového stavu věci, zejména výpovědi a vyjádření účastníka, svědků a jiných osob, doklady a jiné písemnosti nebo záznamy, odborná vyjádření, znalecké posudky, potvrzení, listiny, protokoly o ohledání a pořízená dokumentace skutkového děje.
45. Služební funkcionář je následně povinen v odůvodnění rozhodnutí uvést důvody vydání rozhodnutí, z jakých podkladů vycházel při rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při jejich hodnocení a při výkladu právních a služebních předpisů, jakož i způsob, jakým se vypořádal s návrhy a námitkami účastníka a s jeho vyjádřením k podkladům rozhodnutí (§ 181 odst. 5 věta první zákona o služebním poměru).
46. Jak vyplývá ze shora obsáhle citované judikatury, bylo i v nyní souzené věci nezbytné zabývat se tím, zda žalobcům, zde je nezbytné zdůraznit, že každému z nich, bylo či nebylo umožněno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek nezpochybnitelným způsobem. Resp. zda čerpání přestávek na jídlo a odpočinek fakticky umožňovalo pracovní prostředí a vytíženost příslušníků, jakým způsobem byla zajištěna jejich zastupitelnost. V tomto směru není podstatné, jak mělo čerpání přestávek na jídlo a odpočinek probíhat formálně, nýbrž jak probíhalo fakticky.
47. Jak vyplývá z odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí i rozhodnutí napadeného, vedly správní orgány společné správní řízení ohledně velkého množství příslušníků, avšak v jejich rozhodnutích nelze nalézt žádná konkrétní ve vztahu k jednotlivým příslušníkům. V nyní souzené věci ve vztahu ke zbylým 16 žalobcům. Přitom pro možnost posouzení, zda tomu kterému žalobci bylo umožněno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek nezpochybnitelným způsobem, jsou tato konkrétní zcela nezbytná. Pokud není z odůvodnění správních rozhodnutí zřejmé, na jaké konkrétní pozici, konkrétním místě, ten který žalobce působil, a to v celém rozhodném období, resp. v předmětných měsících let 2013, 2014, 2015 a 2016, jak na této zcela konkrétní pozici, konkrétním místě, probíhalo čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, a to v celém rozhodném období, resp. v předmětných měsících let 2013, 2014, 2015 a 2016, není vůbec možné dospět k závěru, že

v případě každého ze žalobců bylo umožněno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek nezpochybnitelným způsobem.

48. Správní orgány nejen že v odůvodnění svých rozhodnutí neuvedly konkrétní údaje týkající se toho kterého žalobce, avšak ani ve vztahu ke každému ze žalobců nezjistily skutkový stav věci v souladu s ustanovením § 180 odst. 1 služebního zákona.
49. Je nezbytné si uvědomit, že s ohledem na skutečnost, že povinnost zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, tížila správní orgány, postačovalo žalobcům, aby relevantním způsobem zpochybnili, že jim bylo umožněno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek. To se žalobcům podařilo, a proto bylo na správních orgánech, aby obstaraly dostatek důkazů (§ 180 odst. 2 zákona o služebním poměru), na základě kterých by bylo možné dospět k závěru každému že žalobců bylo umožněno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek nezpochybnitelným způsobem, a to po celé rozhodné období.
50. Jak vyplývá z druhého zrušovacího rozsudku Nejvyššího správního soudu, nebylo lze vycházet z denních rozkazů, s ohledem na výpověď služebního funkcionáře mjr. Mgr. P. K., vedoucího oddělení výkonu vazby a trestu, a proto bylo nezbytné obstarat jiné důkazy prokazující nikoli formální, nýbrž stav faktický.
51. Těmito mohly být zejména účastnické výpovědi žalobců a k eventuálnímu vyvrácení skutečností jimi tvrzenými, svědecké výpovědi jejich nadřízených, popř. jiných svědků.
52. Na tomto místě je nezbytné uvést, že správní orgány ze zbylých 16 žalobců vyslechly pouze dva. Nikdo z ostatních žalobců vyslechnut nebyl. Nejenže tedy ve vztahu ke 14 žalobcům nedošlo ke zjištění jejich pohledu na věc, nýbrž nebylo vůbec zjištěno, na jaké konkrétní pozici, konkrétním místě, ten který žalobce působil, a to v celém rozhodném období, resp. v předmětných měsících let 2013, 2014, 2015 a 2016, jak na této zcela konkrétní pozici, konkrétním místě, probíhalo čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, a to v celém rozhodném období, resp. v předmětných měsících let 2013, 2014, 2015 a 2016. Na tuto skutečnost upozornil i Nejvyšší správní soud ve druhém zrušujícím rozsudku, když uvedl, že *„nelze přehlédnout, že v tomto správním řízení byli vyslechnuti pouze čtyři příslušníci (na rozdíl od rozhodnutí souběžně posuzovaných NSS v řízeních pod sp. zn. 2 As 347/2019 a 8 As 248/2021, kde jich bylo vyslechnuto násobně více).“*
53. Pokud jde o výpovědi zbylých dvou žalobců, je nezbytné uvést následující.
54. Pan pprap. F. M. dne 29. 5. 2017 vypověděl, na jaké konkrétní pozici, konkrétním místě, působil. Krom jiného žalobce uvedl: *„Na přestávky chodím zpravidla na jídlo do závodní jídelny, ale hodina to během dvanáctihodinové služby není, jenom se najím a vracím se zpět na stanoviště, nikdo tam místo mne není, nejsem na přestávku vystřídám.“* Dále uvedl: *„Myslím si, že pokud jsem v denním rozkaze velen na stanoviště a nikdo mě nevystřídá, nemohu odejít přes bránu věznice abych si třeba zatelefonoval nebo vyřídil jinou záležitost.“* K doplňujícímu dotazu, co by obnášelo střídání, uvedl: *„Předání služby jinému dozorcímu obnáší provést početní prověrku všech odsouzených na celém oddíle (250 odsouzených), předání dokumentace, součástí výstroje (radiostanice, detektory kovů), převzetí provést protokolárně v Knize předání a převzetí služby, cca 25 minut, a to samé po návratu z přestávky.“*
55. Žalobce vypověděl, že s ohledem na to, že není střídán, nečerpá proto přestávku na jídlo a odpočinek celou. Domnívá se současně, že nemůže přestávku čerpat zcela podle svého uvážení, například si jít zatelefonoval nebo vyřídil jinou záležitost.

56. Pan nstrm. L. M. dne 31. 7. 2017 vypověděl, na jaké konkrétní pozici, konkrétním místě, působil. Krom jiného uvedl, že „při výkonu služby se často stává, že rozpis přestávek není striktně dodržován, doba čerpání se upravuje podle požadavku na výkon služby, často se stává z důvodu většího provozu vozidel, vyžadujících doprovod strážného, že přestávky nelze čerpat v plné délce 30 min.“ Žalobce dále vypověděl: „Já zpravidla druhou přestávku nečerpám, nemám k tomu potřebu, navíc je problematické střídání mé pozice.“ Žalobce dále uvedl, že pokud jde o stanoviště 9a, 9b, 9c, střídá stanoviště číslo 8, v tomto případě je podobu střídání stanoviště neobsazeno. Žalobce dále ve vztahu k mimořádným situacím uvedl: „Určitě se mi to již stalo na pozici strážného stanoviště číslo 8, v této situaci reaguji na pokyn inspektora – operátora, neprodleně se dostavím na místo určení. Zbytek přestávky již nedočerpám.“ K nočním službám v případě eskort pak žalobce uvedl: „V těchto situacích se může stát, že systém střídání strážích stanovišť není realizován podle rozpisu a může nastat situace, že přestávka ve službě není poskytnuta.“
57. Žalobce vypověděl, že se často stává, že nemůže přestávku na jídlo a odpočinek čerpat celou, a to z důvodu okolností spojených s výkonem služby, tak v souvislosti s tím, že je problematické jeho střídání. Někdy není přestávka poskytnuta vůbec.
58. Oba žalobci tedy potvrdili, že jim nebylo umožněno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek nezpochybnitelným způsobem.
59. Oproti těmto výpovědím pak správní orgány provedly pouze výsledky dvou svědků. Dne 30. 1. 2017 pana mjr. Mgr. P. K. a dne 18. 1. 2017 pana Mjr. Bc. V. B.
60. Jak vyplývá z obsahu výpovědi těchto svědků, tito se vyjadřovali pouze obecně. Ke konkrétním skutečnostem tvrzenými žalobci se nijak konkrétně nevyjádřili, správní orgány je s nimi ani nijak nekonfrontovaly. Svědci potvrdili, že vnitřní pravidla výslovně nezpravují způsob čerpání přestávky na jídlo a odpočinek.
61. Soud má za to, že pro obecnost výpovědí svědků nelze dospět k závěru, že by konkrétní tvrzení shora uvedených dvou žalobců byla těmito výpověďmi vyvrácena. Dlužno doplnit, že skutečnost, že vnitřní pravidla výslovně neupravovala způsob čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, mohla u žalobců objektivně vyvolávat pocit odpovědnosti za svěřenou pozici, konkrétní místo, po celou dobu výkonu služby bez ohledu na přestávky. Tento pocit odpovědnosti je pak vedl k nemožnosti řádně čerpat přestávky na jídlo a odpočinek, resp. k jejímu neodčerpávání, nemožnosti trávit ji zcela podle svého uvážení a rychlému se vracení na nevystřídanou pozici, popř. vůbec jejímu nečerpání, jak lze vysledovat z obsahu výpovědí dvou žalobců.
62. Je tedy nezbytné uzavřít, že se správní orgány dopustily hned několikerého pochybení.
63. Zprv v případě 14 žalobců vůbec nezjistily skutkový stav věci, když neprovedly jejich účastnické výpovědi, jimi případně uvedené konkrétní skutečnosti nekonfrontovaly s výpověďmi jejich nadřízených, popř. jiných svědků, a současně ve vztahu k těmto žalobcům neuvedly vůbec nic konkrétního v odůvodnění svých rozhodnutí. Není tedy možné zjistit, na jaké konkrétní pozici, konkrétním místě, ten který žalobce působil, a to v celém rozhodném období, resp. v předmětných měsících let 2013, 2014, 2015 a 2016, jak na této zcela konkrétní pozici, konkrétním místě, probíhalo čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, a to v celém rozhodném období, resp. v předmětných měsících let 2013, 2014, 2015 a 2016. Jak tedy k čerpání přestávek na jídlo a odpočinek fakticky docházelo či nedocházelo. Nejsou zde žádné přezkoumatelné závěry správních orgánů týkajících se těchto 12 žalobců. Odpověď na otázky, jaké bylo jejich faktické pracovní prostředí a jejich

faktická vytiženost, jakým způsobem byla fakticky zajištěna jejich zastupitelnost, zjistit nelze.

64. Zadruhé, pokud jde o zbylé dva žalobce, nebylo jinými důkazy vyvráceno, že v jejich případě k umožnění čerpat přestávky na jídlo a odpočinek nezpochybnitelným způsobem nedocházelo. Současně se správní orgány v odůvodnění svých rozhodnutí žalobci konkrétně vypovězenými skutečnostmi nijak konkrétně nezabývaly a už vůbec nevyhodnotily jejich rozpor s obecnými výpověďmi dvou vyslechnutých svědků.
65. Soud má tedy za to, že skutkový stav, který vzaly správní orgány za základ svých rozhodnutí, pokud budou trvat na svých dosavadních závěrech, vyžaduje rozsáhlé a zásadní doplnění. Provést výslechy 12 žalobců, ve vztahu k jejich výpovědím dalších svědků, konfrontovat výpovědi dvou žalobců znovu s dalšími svědky, zaujímat ve vztahu k těmto všem výpovědím závěry, které již měly být a nejsou součástí správních rozhodnutí, zcela přesahuje možnosti soudního řízení. Absentující činnost správních orgánů nemůže být nahrazena teprve činností soudu, neboť to není soud, nýbrž správní orgán, kdo vede správní řízení.

VIII.

Rozhodnutí soudu

66. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud napadené rozhodnutí ve vztahu k žalobcům a), b), e), h), i), l), m), r), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) zrušil pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s.ř.s.). S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí ve výše uvedeném rozsahu, soud současně vyslovil, že se věc v tomto rozsahu vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

IX.

Odůvodnění neprovedení důkazů

67. Soud neprovedl žádný z žalobci a), b), e), h), i), l), m), r), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) a žalobcem r) navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.

X.

Náklady řízení

68. O náhradě nákladů řízení o žalobě a o kasačních stížnostech proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2019, č.j. 57 Ad 2/2018-92 a rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 3. 2021, č.j. 57 Ad 2/2018-154 (§ 110 odst. 3 věta první s.ř.s.) uvažil soud následovně.
69. Žalobci a), b), e), h), i), l), m), r), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) měli ve věci konečný úspěch, který je pro rozhodnutí o nákladech řízení podstatný, proto mají v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení spočívají v zaplacených soudních poplatcích za žalobu a za kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2019, č.j. 57 Ad 2/2018-92 v celkové výši 8 000 Kč (3 000 Kč + 5 000 Kč) u každého z žalobců a), b), e), h), i), l), m), r), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) a v odměně advokáta.
70. Žalobci a), b), e), h), i), l), m), r), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) byli nejprve společně zastoupeni advokátem Mgr. Zdeňkem Honzíkem. Následně v případě žalobce r)

zastoupení jmenovaným advokátem zaniklo a advokát Mgr. Zdeněk Honzík tak nadále zastupoval jen žalobce a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad). Žalobce r) byl pro obě řízení před Nejvyšším správním soudem zastoupen advokátem Mgr. Šimonem Jirkou, sídlem U Bachmače 1701/44, Plzeň, v řízení o žalobě před Krajským soudem v Plzni po zrušujících rozsudcích Nejvyššího správního soudu žalobce r) zastoupen nebyl.

71. Pokud jde o advokáta Mgr. Zdeňka Honzíka, ten nejprve učinil tři společné úkony právní služby při zastupování 16 osob, tj. převzetí a přípravu zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], sepis žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] a sepis repliky k vyjádření žalovaného k žalobě [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], a poté učinil čtyři společné úkony právní služby při zastupování 15 osob, tj. sepis kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2019, č.j. 57 Ad 2/2018-92, sepis repliky k vyjádření žalovaného k této kasační stížnosti, sepis kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 3. 2021, č.j. 57 Ad 2/2018-154 a sepis repliky k vyjádření žalovaného k předmětné kasační stížnosti [vše § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Odměnu za posledně uvedený úkon právní služby soud nezahrnul mezi náklady právního zastoupení, neboť žalobci a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) tak v rámci vyčíslení nákladů řízení nepožadovali (viz podání těchto žalobců ze dne 5. 10. 2022, resp. ze dne 4. 11. 2022).
72. Podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob, kasačních stížností a dalších právních věcí projednávaných podle soudního řádu správního částku 3 100 Kč. Podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu *jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20 %*.
73. Za společný úkon právní služby při zastupování 16 osob by tedy advokátovi náležela odměna ve výši 39 680 Kč (16 x 3 100 x 0,8 Kč), při zastupování 15 osob pak odměna ve výši 37 200 Kč (15 x 3 100 x 0,8 Kč). Nicméně, soud s ohledem na okolnosti dané věci shledal, že odměna za jeden právní úkon právní služby v takových výších by byla nepoměrná a neodpovídající podobě úkonů a že zde tudíž existují důvody zvláštního zřetele hodné, pro které soud může dle § 60 odst. 7 s.ř.s. *výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům zcela nebo zčásti nepřiznává*. Tento postup je v souladu s judikaturou Ústavního soudu (viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 1. 2020, sp.zn. I. ÚS 1803/19, týkající se přímo věci, ve které jako zástupce stěžovatelů vystupoval advokát Mgr. Zdeněk Honzík).
74. Žalobou bylo napadeno jedno rozhodnutí žalovaného. Úkony právní služby učiněné v dané věci prostřednictvím advokáta Mgr. Honzíka nejsou svým obsahem jakkoli individualizované ve vztahu k jednotlivým žalobcům, uvedená podání svojí argumentací nijak nerozlišují mezi jednotlivými žalobci, nýbrž paušálně hovoří o „žalobcích“ a obsahují ve vztahu k nim identickou argumentaci; stejně obecně je reagováno na protiargumentaci žalovaného. Rovněž ani z okolností věci není patrné, že by provedení těchto úkonů právní služby bylo spojeno s konkrétní domluvou s každým ze žalobců zvlášť či alespoň po určitých skupinách. Nic takového nebylo ze strany žalobců ani tvrzeno. S ohledem na uvedené považuje soud za přiměřené a odpovídající vycházet v této věci analogicky dle § 12 odst. 2 advokátního tarifu, dle kterého *advokát může snížit mimosmluvní odměnu až o polovinu*, a ve spojení s § 60 odst. 7 s.ř.s. tak snížit odměnu advokáta Mgr. Zdeňka Honzíka

o 50 %, neboť obvyklá odměna by byla nepřiměřená podobě poskytnutých právních služeb.

75. Ohodnocení úkonu právní služby při zastupování 16 žalobců je tedy po moderaci dáno částkou 19 840 Kč, při zastupování 15 žalobců pak po moderaci částkou 18 600 Kč. Ke každému úkonu právní služby přísluší advokátovi též náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč dle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu (za společné úkony při zastupování více osob přísluší ke každému úkonu pouze jedna paušální náhrada výdajů, viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2013, č.j. 2 AOs 1/2013-138, nebo ze dne 25. 6. 2014, č.j. 6 As 95/2014-13). Za jeden úkon právní služby při zastupování 16 žalobců tedy včetně režijního paušálu náleží částka 20 140 Kč, tj. 1 258,75 Kč/jeden žalobce, za jeden úkon právní služby při zastupování 15 žalobců včetně režijního paušálu částka 18 900 Kč, tj. 1 260 Kč/jeden žalobce.
76. Každému z žalobců a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) tudíž na náhradě nákladů právního zastoupení náleží částka za 3 úkony právní služby (včetně režijního paušálu) po 1 258,75 Kč, tj. 3 776,25 Kč, a za 3 úkony právní služby (včetně režijního paušálu) po 1 260 Kč, tj. 3 780 Kč. Celkem se tedy jedná zaokrouhleně o částku 7 556 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobců a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) je advokát, který je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se tyto náklady řízení o částku odpovídající této dani. Částka daně z přidané hodnoty činí zaokrouhleně 1 587 Kč. Náklady řízení tedy v případě každého z žalobců a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) činí částku 17 143 Kč. Celkem se za všechny žalobce a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) jedná o částku 257 145 Kč. Lhůtu k plnění určil soud podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“), ve spojení s § 64 s.ř.s. Místo plnění určil soud v souladu s § 149 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s.
77. Žalobci r) na náhradě nákladů právního zastoupení náleží částka za 3 úkony právní služby (včetně režijního paušálu) učiněné advokátem Mgr. Zdeňkem Honzíkem po 1 258,75 Kč, tj. zaokrouhleně 3 776 Kč. Vzhledem k tomu, že Mgr. Zdeněk Honzík je advokát, který je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající této dani. Částka daně z přidané hodnoty činí zaokrouhleně 793 Kč. Žalobci r) dále na náhradě nákladů právního zastoupení náleží částka za 3 úkony právní služby učiněné advokátem Mgr. Šimonem Jirkou: převzetí a příprava zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu], sepis kasační stížnosti včetně jejího doplnění proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2019, č.j. 57 Ad 2/2018-92 [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] a sepis kasační stížnosti včetně jejího doplnění proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 3. 2021, č.j. 57 Ad 2/2018-154 [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Odměna advokáta Mgr. Šimona Jirky za 3 úkony právní služby je dána částkou 9 300 Kč (3 x 3 100 Kč). K tomu dále dle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu náleží 3 režijní paušály v celkové částce 900 Kč (3 x 300 Kč). Náklady řízení tedy v případě žalobce r) činí částku 22 769 Kč. Lhůtu k plnění určil soud podle § 160 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s.
78. Pokud jde o rozhodnutí o nákladech řízení, soud dále uvádí, že dal žalobcům a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) a žalobci r) možnost vyjádřit se ke zvažovanému postupu soudu dle § 60 odst. 7 s.ř.s. [viz přípis soudu ze dne 29. 3. 2023, č.j. 57 Ad 2/2018-233, určený žalobcům a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) a přípis soudu ze dne 29. 3. 2023, č.j. 57 Ad 2/2018-234, určený žalobci r)]. To učinili pouze žalobci a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) prostřednictvím svého zástupce v podání ze dne 10. 4. 2023, přičemž s moderací náhrady nákladů řízení nesouhlasili. Namítali

především, že „Nejvyšší správní soud však zrušil rozhodnutí žalovaného tak, že zpět Krajskému soudu v Plzni vrátil k novému řízení a rozhodnutí celkově opět 30 (třicet) žalobců“, že „Krajský soud v Plzni ve svém dožádání uvádí, že toliko u 15 (patnácti) z nich hodlá přiznat odměnu nikoli dle advokátního tarifu, ale výlučně jen dle svého uvážení, které odůvodňuje jako zvláštního zřetele hodné, u shodných 15 (patnácti) odměnu přiznat nehodlá“ a že „žalobci se důvodně domnívali, že pro určení odměny zmocněnce platí vyhláška 177/1996 Sb., avšak zjevně se v domněnce platnosti této vyhlášky mylí, když tato není závazná pro soud s odůvodněním zvláštního zřetele hodného“.

79. K tomu soud opakuje, že Nejvyšší správní soud druhým zrušovacím rozsudkem, tj. rozsudkem ze dne 17. 8. 2022, č.j. 9 As 89/2021-65, zrušil rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 3. 2021, č.j. 57 Ad 2/2018-154, „jen“ vůči 16 žalobcům označeným výše v záhlaví tohoto rozsudku zdejšího soudu. Ve vztahu k dalším 15 osobám, které byly původně též na žalující straně, nebyl rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 3. 2021, č.j. 57 Ad 2/2018-154, jakkoli dotčen, ve vztahu k nim je žaloba nadále zamítnuta a rozhodnuto, že nemají právo na náhradu nákladů řízení. Další řízení po druhém zrušovacím rozsudku Nejvyššího správního soudu bylo tudíž vedeno jen vůči 16 žalobcům, tj. žalobcům a), b), e), h), i), l), m), r), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad), z nichž 15 je zastupováno Mgr. Zdeňkem Honzíkem, a jen vůči těmto 16 žalobcům tak mohl soud tímto rozsudkem rozhodnout, a to včetně rozhodnutí o náhradě nákladů řízení. Nepřiznat zcela či i jen zčásti náhradu nákladů řízení procesně úspěšnému účastníkovi proti procesně neúspěšnému účastníkovi pak soudu umožňuje § 60 odst. 7 s.ř.s. V čem soud shledal naplnění zákonného požadavku pro takový postup v podobě „*důvodů zvláštního zřetele hodných*“, je vysvětleno výše.
80. Pokud jde o další námitky vůči moderaci náhrady nákladů řízení související s procesním průběhem věci, délkou řízení, inflací, pak tato argumentace nijak nevyvrací závěry soudu ohledně podoby právní služby poskytnuté Mgr. Zdeňkem Honzíkem, která byla důvodem pro moderaci náhrady nákladů řízení. Dále, v přípisech soudu týkajících se zvažované moderace náhrady nákladů řízení nebylo řečeno ničeho ohledně žalobci a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad) obávaného „*krácení*“ soudních poplatků, nýbrž byla stran zvažovaného postupu dle § 60 odst. 7 s.ř.s. uvedena výhradně odměna advokáta Mgr. Zdeňka Honzíka za společné úkony právní služby při zastupování více osob. Moderace se rovněž nijak netýká nákladů právního zastoupení žalobců ve správním řízení. Soud moderoval pouze odměnu advokáta Mgr. Zdeňka Honzíka v soudním řízení správním, nikoli náklady právního zastoupení žalobců ve správním řízení a ani částku jimi uhrazených soudních poplatků. Pokud pak jde o přesvědčení žalobců a), b), e), h), i), l), m), t), v), w), x), y), aa), ab) a ad), že moderace náhrady nákladů řízení je „*faktickým trestem*“ za jejich odvahu soudit se a že žalovaný si „*plných nákladů musel být před zahájením kauzy plně vědom*“, soud opakuje, že postup dle § 60 odst. 7 s.ř.s. je zákonem předvídaný postup, kdy se i jen zčásti procesně úspěšnému účastníkovi náhrada nákladů řízení nepřiznává.
81. Stran náhrady nákladů řízení v případě žalobce r) soud doplňuje toto. Žalobce r) v přípisu ze dne 30. 9. 2022 ohledně uplatňování práva na náhradu nákladů řízení uvedl, že „*zasílá fakturaci pro náhradu nákladů řízení v případě úspěchu ve věci*“ a že „*k dodaným fakturacím nutno ještě připočítat dva poplatky za podání kasační stížnosti ve výši 3tis a 5 tis korun českých*“. K podání připojil faktury vystavené dne 13. 1. 2020, 10. 3. 2020, 19. 4. 2021 a 29. 5. 2021 advokátem Mgr. Šimonem Jirkou vždy za poskytnuté právní služby označené jako „*1. Právní poradenství*“. Z obsahu soudního spisu a soudních spisů Nejvyššího správního soudu sp.zn. 9 As 40/2020 a sp.zn. 9 As 89/2021 zdejší soud zjistil, že uvedená data faktur

korespondují s daty, kdy byla podána blanketní kasační stížnost žalobce r) proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2019, č.j. 57 Ad 2/2018-92 a její doplnění a blanketní kasační stížnost žalobce r) proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 3. 2021, č.j. 57 Ad 2/2018-154 a její doplnění. Jak vyplývá z výše uvedeného, soud považoval kasační stížnosti žalobce r) a jim odpovídající doplnění „jen“ za dva úkony právní služby, nikoli za čtyři úkony právní služby. Jelikož kasační stížnosti byly podány v blanketní podobě, a mohly tak být věcně projednány Nejvyšším správním soudem pouze ve spojení s jejich doplněními, ohodnotil soud vždy příslušnou kasační stížnost a její doplnění jako jeden úkon právní služby. Soud pak za samostatný úkon právní služby nepovažoval ani převzetí a přípravu zastoupení žalobce r) před podáním kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 3. 2021, č.j. 57 Ad 2/2018-154; byť advokát Mgr. Šimon Jirka zastupoval žalobce r) jen v řízeních před Nejvyšším správním soudem, tedy s přerušením po dobu řízení o žalobě před Krajským soudem v Plzni po prvním zrušovacím rozsudku Nejvyššího správního soudu, je návaznost věci zřejmá a advokát se před podáním druhé kasační stížnosti nemusel nově seznamovat s jemu dosud neznámým případem.

82. Žalobce r) dále předložil fakturu ze dne 2. 6. 2020, ve které advokát Mgr. Zdeněk Honzík v souvislosti s ukončením právního zastoupení žalobce r) tomuto účtoval k úhradě právní služby v rozsahu: „*převzetí zastoupení*“, „*soupis žalobního návrhu*“ a „*2x replika k vyjádření žalovaného*“. Dle obsahu soudního spisu podal advokát Mgr. Zdeněk Honzík v zastoupení žalobce r) jen jednu repliku k vyjádření žalovaného (k žalobě), pročez mohl soud přiznat žalobci r) náhradu nákladů právního zastoupení advokátem Mgr. Zdeňkem Honzíkem jen za 3 úkony právní služby

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 10. května 2023

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu